

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrta leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglaševane primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Voditelji Slovenske ljudske stranke se posvetujejo.

V Ljubljani so se na povabilo dr. Korošča zbrali v nedeljo, dne 8. maja člani načelstva in vodstva Slovenske ljudske stranke k važnemu posvetovanju. Ker namerava sedanja nova vlada razpustiti narodno skupščino in razpisati še tekem poletja nove volitve, je bilo posvetovanje naših voditeljev potrebno. Še iz drugega ozira je bila seja zelo važna. Ko so bili naši ministri v vladi, so se sprejeli velevažni sklepi, da se znižajo davki in takse in da se pomaga Sloveniji osobito v gospodarskem oziru (ceste, regulacije, podpore). Ti sklepi, ki so postali s finančnim zakonom in proračunom zakon, se morajo izvajati in uresničiti. Vidi se pa, da naši politični neprijatelji iz Slovenije (izdajalci) hujskajo, naj se naši sklepi ne izvajajo. Še eno drugo vprašanje nas osobito zanima: Kaj je z Italijo? Ali je res nevarnost vojske z Italijani?

O vseh teh stvareh je poročal načelnik naše stranke dr. Anton Korošec. Dobili smo jasno sliko o političnem in gospodarskem položaju. Nevarnost, da bi prišlo do vojne z južno-zapadnim sosedom, je za sedaj odstranjena. Tega poročila smo bili zelo veseli in mislimo, da deli to veselje z nami ves naš narod! Bog nas varuj kake vojske! Dr. Korošec je meseca aprila težko obolel, se je po nasvetu zdravnikov začetkom aprila odpeljal v Italijo in na Francosko, da se v tamošnjem milem podnebnju ozdravi. Hvala Bogu, vrnil se je, zdrav te dni iz juga in nam je prinesel sedaj tudi iz Beograda zadovoljiva poročila. Vsi člani načelstva in vodstva SLS iz cele Slovenije so dr. Korošča z radostjo pozdravili, mu čestitali k ozdravljenju ter mu v imenu našega ljudstva izrazili popolno zaupanje.

Seja načelstva in vodstva je trajala od 10. do 2. ure. A naši poslanci, ki so bili do malega vsi zbrani v Ljubljani so se posvetovali še dalje do tretje ure. Napravili so se važni sklepi. Članom finančnega odbora, ki zboruje te dni v Beogradu so se dala navodila, kako naj nastopajo.

Glede političnega položaja svetujemo somišljenikom, da so mirni, ker za kako vznemirjenje ni nobenega povoda. Prosimo vse pristaje, da naj razvijajo agitacijo od moža do moža. Ako bomo imeli čez par mesecev volitve — vsa znamenja kažejo to — moramo biti v vsaki občini dobro pripravljeni. Gospodarske in finančne pridobitve, ki so jih dosegli naši ministri in poslanci v dveh mesecih, ko so bili v vladi, se morajo izvajati. Dohodnina se mora znižati za 30 odstotkov, desetak se je znižal s 1. aprilom za 33 oziroma 50 odstotkov itd. Davčna oblastva so dobila s finančnim zakonom tozadevna navodila. Finančnega delegata dr. Šavnika ne bo več nazaj. Vse to dokazuje, da lahko ohranimo mirno kri.

Na seji smo sprejeli tudi predloge za izpopolnitev strankine organizacije. Predsednik ljubljanske oblastne skupščine pa je poročal o načrtih naših samouprav. Iz poteka posvetovanj se je videlo, da je Slovenska ljudska stranka dobro pripravljena na delo, ki jo čaka v bodočnosti.

Januš Golec:

Moč kranjske molitve.

(Zagorska.)

Večkrat sem že povdarjal, da so Hrvati-Zagorci bogamolni narod in so ravno v tem oziru naravnost vzgledni. Vsako leto opravi hrvatski Zagorec dvojno romanje. Najmanjši bajtarji, ki posedajo poleg kočure ter par slogov zemlje še po en kravji rep, gredo v procesiji k Majki božji na Bistrice ter k sv. Roku v Kumrovac. Bistriška Majka božja je za dušne potrebe; kumrovški sv. Rok za odpomoč pri telesnih nadlogah in za zdravje pri živini. Imovitejši Zagorci, ki imajo hiše, grunt in blago (živino) v hlevu ter vinograd, opravijo eno božjo pot na Bistrice, kjer si operejo ter očistijo duše, drugo k sv. Urbanu na Vini goro, da bi jim očuval ta svetec vinograde pred točo ter raznimi uimami.

Vina gora je prav razsežna župnija med Deseničem ter Pregrado. Farna cerkev stoji na ljubkem, ter skoro navpičnem hribu, ki je obdan krog in krog z vinogradi. Ne smemo misliti, da so ti vinski nasadi enaki ali vsaj podobni onim po naših Slovenskih gorah, ali sploh po štajerskih vinorodnih krajih. Daleč ne! Vino, ki je pridelano na levi strani Sotle in to po celem Zagorju je mehko, lahko in brez vsake vsebine. Ako je leto količkaj solčno, se oprime tudi zagorskega grozdja nekaj sladkorja, ali joj za grlo, ako je vreme bolj mokrotno ter brez poletne vročine in brez jesenske toplot. V takih slučajih je pristen Zagorec kisel v toliki ostrini, da gre o njem pregovor: Ako bi ga ulil jalovi buši (mršavo bosansko kravše) na rep, bi povrgla! Naj bo tak ali tak, Zagorci so zadovoljni s svojim vinskim pridelkom, ker za prodajo in izvoz ne pride v poštev. Kar Zagorec pridelava v vinogradu, to popije njegova vesela družina in če tudi večkrat popiva — do dana beloga!

V vinogorski farni cerkvi, ki je res velika, lepa ter prostorna, je poleg drugih, za Hrvate važnih svetnikov stranski oltar, katerega čuva vinogradniški patron sv. Urban. Je to umetniško izdelan oltar, svetnik ves zlat, na knjigi v rokah ima pozlačeni grozd, na papeški palici bogzna koliko raznobarnih grozdov, katere so navesile razne procesije, ki so ga prosile odpomoči zoper to in ono trtno bolezen.

Prijatelji, glave po koncu!

Ko je ob Veliki noči padla vlada, v kateri je so delovala tudi Slovenska ljudska stranka, so mnogi naši ljudje postali malodušni in nemirni. Raznesle so se vesti, da bodo prišli zopet samostojni demokrati na krmilo. Govorilo se je že, da postane Žerjav in Pivko ministra, Pirkmajer pa se vrne za velikega župana in dr. Šavnik zopet za finančnega delegata. Ali veselje v samostojno demokratskem Babilonu je bilo prerano. Naši nasprotniki delajo račun brez krčmarja. Za liberalce, ali kakor se sedaj imenujejo — za »samostojne demokrate« nihče ne mara. Dasiravno se ti ljudje vsiljujejo kakor kaka slaboglasna ženska, vendar odločujoči krogi takoj zaprejo vrata za njimi. Liberalci nas črnijo, grdijo nas, ali Slovenski ljudski stranki in njenim poslancem časti odvzeti ne morejo.

S svojim poštenim delovnim programom in s svojim delom za časa, ko so bili naši v vladi, smo pokazali, da nekaj znamo in smo tako dosegli, da o naši stranki povsod govorijo spoštljivo in pravijo: Slovenska ljudska stranka mora zopet v vlado! Ta čas zopet pride, morda še prej, nego si naši nasprotniki mislijo.

Započeto delo za zboljšanje žalostnih gospodarskih razmer bo tedaj Slovenska ljudska stranka po svojih delavnih poslancih zopet nadaljevala.

Radi tega somišljeniki Slovenske ljudske stranke: Glave po koncu! Na delo!

Grda igra proti SLS.

Imamo v Sloveniji vodilne ljudi nekaterih političnih strank, katere narod pri volitvah odklanja, a svoje glasove da edino poštenu SLS. Z glasovi ob volitvah se ne morejo dvigniti, zategadelj pa se poslužujejo naši nasprotniki drugih, žalostnih sredstev. Samostojni demokrati širijo po Beogradu vest, češ Slovenska ljudska stranka je bila ustanovljena za časa stare Avstrije in radi tega za sedanjo državo (Jugoslavijo) ni zanesljiva. Liberalci tudi šuntajo in rovarijo na tihem proti nam s tem, ker smo baje mi, ki smo pristali Slovenske ljudske stranke bolj za Rim, kakor za Beograd in da smo zopet za Avstrijo. Še eno sredstvo uporabljajo proti nam. Pravijo, da so naši ministri in poslanci, ki so bili od 1. februarja do Velike noči v vladi, skrbeli samo Slovenijo, a premalo za druge kraje naše države.

Kdo se ni bi smejal samostojnim demokratom! Tu v Sloveniji pišejo po »Jutru«, »Domovini« in v drugih tistih, da ni naša vlada za Slovenijo nič dosegla, a Srbe pa šuntajo proti nam, da smo za Slovenijo preveč dosegli. Celotno to so doli v Beogradu proti SLS uporabljali, ker smo velikomilijonsko deželno premoženje rešili za Slovenijo, ker smo odstranili finančnega delegata Šavnika in ker smo dosegli znižanje davkov in taks!

Sedaj obečavamo samostojni demokrati, socialni demokrati in narodni socialisti neki beograjski gospodi, da bodo pri volitvah Slovensko ljudsko stranko premagali. Pa

Enkrat koncem maja, ko se da prerokovati, kak in kolik bo vinski pridelek, so praznovali Zagorci na Vini gori urbano nedeljo. Ta dan se je zbralo na tem stožastem hribu vse iz celega Zagorja, kar se zanima poleg koruze še za vinsko kapljo. Vinogorska urbana nedelja, je bila veličastna cerkvena slovesnost, katero so oznanjali že en dan poprej streli iz topičev, na praznik sam je svirala deseniška banda, bilo je več pridig, več sv. maš, petja ter molitve toliko, kolikor je kril vernikov hram božji in prenesla trata pred cerkvijo. Iz Sotelske doline ni hodil nikdo po pomoč k sv. Urbanu na Vini goro, bila je to izključno hrvatska božja pot.

Leta 1895. je zgubila vinogorska urbana nedelja za dolga leta ves sloves in to radi tele nesreče: Omenjenega leta je bilo urbano žegnanje izredno solčno in je privabilo na Vini goro na tisoče Zagorcev. Se razume, da je bil prostorni hram božji pri veliki službi božji ob 10. uri natrpano poln pobožnih romarjev, istotako trata pred cerkvijo. Pridigoval je deseniški gospod kaplan in ravno v sredini ganljivega govora je zaoril po cerkveni tišini iz ženskega grla krik:

»Ljudje božji, rešite se, bežite, stolp se podira!« Med množico se je zazibal klopič prestrašenih, vse je začelo upiti za ono noro baburo:

»Bežimo, stolp se podira!«

Gospod pridigar je svaril na ves glas s prižnice, vse zaman, nikdo ni mogel več spametovati trenutno preko vseh plank razuma in uvidenosti prestrašenih ljudskih množic. Vse je tiščalo med krikom ter stokom proti glavnim vratom, ki so bila trenutno tako zaphana z zbeganci, da ni mogel nikdo skozi. Ko so čuli ljudje zunaj cerkve krik v cerkvi, so ti udrli prvi navzdol po vinogradih in šele po begu teh, so se prerili najmočnejši skozi glavna vrata, za temi so pritisnili slabejši; vsi preplašenci se niso mogli na trati razviti za beg in tako je zašel ta klopič v farovško veliko parno, ki je bila napol zidana, napol iz lesa. Pod silnim pritiskom stoterih pehajočih in suvajočih se ljudi so odnehale tudi stene na parni, zrušila se je na glave nesrečnikov. Zopet drugi so brzeli liki ponoreli preko teh pokopanih navzdol in vsak v smeri proti svojemu domu.

Vsi ti nepopisno grozni prizori so se doigravali dobrih deset minut. V cerkvi in na hribu je bilo slišati po begu

tudi take obljube, ki jih dajejo kolovodje nasprotnikov, nikjer več ne vlečejo. Nasprotniki se pred volitvami vedno širokoustijo, kako bodo zmagali. Volitve pa vedno pokažejo, da je slovensko ljudstvo zbrano okrog dr. Korošča in Slovenske ljudske stranke. Tako bo tudi pri letošnjih volitvah!

Da bomo nasprotnike poznali.

Kancelparagraf.

Protiverski krogi v Sloveniji z velikim pompom nazzanjajo veselo novico, da se je v novi kazenski zakonik sprejel kancelparagraf. V svojem najčistejšem nacionalizmu za to spako niso znali najti niti slovenskega izraza, pa so si izposodili nemškega. Kolikor vemo, bo zdaj Orjuna nastopila in zahtevala odpravo kancelparagrafa, ker je to nemško ime, nemškutariti pa naši čistokrvni narodjaki vendar ne bodo smeli. Pa naši liberalci se izredno motijo, ko mislijo, da bodo duhovniki zavoljo kancelparagrafa vsako nedeljo ljudem menda »Domovino« čitali namesto evangelija in da bodo zdaj lahko pisali, kar bodo hoteli, da jim nihče ne bo upal več kaj očitati. Njihovega veselja bo prav kmalu konec. Kajti s tem, ko bo vpeljan kancelparagraf, se bo zgodilo nekaj drugega. Liberalci bodo vendar enkrat začeli h pridigam hoditi, gotovo bodo tudi izmed vseh najbolj pazljivo poslušali, kar nikakor ni brez pomena. Kjer je le mogoče, naj se tem, ki bodo zavoljo kancelparagrafa v cerkev prišli, priredijo posebni sedeži, da bodo vse dobro in razločno čuli. Torej kancelparagraf ima eno prav dobro lastnost, da bo naše liberalce vsaj h pridigam spravil.

»Domovina« — pa zgledno življenje.

Volk v ovčji obleki — to je »Domovina«, ki piše: »Mi dobri verniki . . .« in popisuje veselost, ki je zavladala med temi »dobrimi verniki«, ker se je vpeljal kancelparagraf. Pa ne le to! V dopisih se hvalisa, da ona služba tem »dobrim vernikom« za zgledno življenje. Pa menda ne misli na ono povest o Kočemažki, kjer je uničevala dolžno resnost in spoštovanje do sv. zakramentov, posebno do sv. spovedi, ali pa v drugih svojih povestih, kjer je nečistovanje naslikano kot — šala. Pa menda v svoji globoki veri zasmehljivo piše o romarjih, pa o vseh tistih, ki za Cerkev kaj darujejo, da povečajo njeno lepoto. Zgled že daje, zgled, samo dober ni, če se sama še stokrat pohvali, da je med »dobrimi verniki«.

»Iz mariborske oblastne skupščine«

se je konečno oglašil demokratski poslanec Finžgar, po milosti peščice glasov izvoljen, pa ne v skupščini, ampak še le 14 dni pozneje je prišel do sape in svoje mnenje povedal v listih. Pa bi bilo bolje, če bi še zdaj molčal. Kajti vedoma pisati drugače, kot je resnica, tudi demokratski poslanec ne sme, pa naj bodo to sam Finžgar. Trdi namreč, da demokrat Petovar ni zahteval, naj se z vso strogostjo postopa zoper tiste, ki do leta 1930 ne bodo odstranili šmarnice, pač pa, da je Janžekovič za to glasoval. Ta

le še krik pohojenih, pogaženih, ranjenec pod ruševinami parne in rohljanje umirajočih . . .

Katera od žensk je viknila oni ponoreli a usodepolni krik, se ni zvedelo; obležalo je takrat na Vini gori 20 mrtvih ter veliko težko in lažje ranjenih. Med mrtvimi so bili po večini moški, ker so bili prvi iz cerkve in jih je pobilo tramovje parne, med pogaženimi ženske in deca.

Si pač vsak sam lahko predstavlja, kako je uplivala ta grozna nesreča na sloves vinogorske urbane nedelje. Nobeden Zagorec še niti pogledati ni upal v smeri proti Vini gori, kaj še le, da bi bil stopil v cerkev!

Tudi imovitejši zagorski Hrvati so obrnili popolnoma hrbet sv. Urbanu na Vini gori in se preselili glede romanja k sv. Roku v Kumrovac. Govorilo se je javno ter odkrito: Sv. Urban je papež in gospon; sv. Rok je seljačina in ta je za nas. Ako nam rešuje sv. Rok blago, zakaj bi nam vinogradov in vina ne!

In res, koj prvo leto po vinogorski nesreči so se zablížali na potniški palici sv. Roka v Kumrovcah oni razno barvni grozdi, ki so še pred letom kitili papeško palico sv. Urbana na Vini gori.

Kaj je vse poskusil vinogorski g. pleban in Vinogorčani, da bi privabili svoje rojake na urbano nedeljo zopet na Vini goro, a vse je bilo zaman. Oznanjalo se je vsako leto pred urbanskim žegnanjem po zagorskih placih, da bosta to nedeljo svirali na Vini gori po dve bandi, Zagorci so zmigovali z glavami, češ: Prvič nas je poglala v smrt baba, drugič bi nas kar dve bandi, da bi šlo hitreje. Ne boš brate Vinogorac, sv. Urban naj bo za gospodo, za nas je dober seljaški siromak sv. Rok!

Tako je torej izpodrinil berač sv. Rok papeža in svetnika sv. Urbana kot zaščitnika zagorskih vinogradov.

Leta 1908 je obetal že maj, da bo to leto prav obilno vinskega pridelka. Kar najlepše je kazalo po vseh vinogradih na štajerski ter zagorski strani.

Omenil sem, da je bila skozi leta opuščena, a nekdanj sloveča božja pot k sv. Urbanu na Vini gori izključno hrvatska pobožnost. Že beleženega leta so se spomnili štajerski vinogradniki iz Sotelske doline, da bi se bilo dobro obrniti do kacega mogočnega svetnika, ki bi jim očuval tako izredno lepi ter mnogo obetajoči grozdni natevek pred točo in drugimi nesrečami. Kedo od Obsotelčanov je prišel na sv. Urbana na Vini gori, ne vem. Toliko je res,

je pa že preveč zvita. Janžekovič je ravno Petovarjev predlog pobijal in je pozneje neki dobri znanec Petovarjev zuna mu odkrito povedal: »Zdaj si ga pa polomil! Kako moreš vendar kaj takega zahtevati!« Ali naj zoper demokrate Finžgarja pokličemo drugega demokrata za pričo? Janžekovič pa je trdil, da bodo kmetje itak sami opuščali šmarnico, ker je prodati ne morejo kot so mislili, nikakor pa ni potrebno, da se jih s kaznimi prisili, ali pa se jim celo nasilno izkoplje trte iz zemlje, kot bi to demokrati radi napravili. S tem, da so to vprašanje ponovno sprožili, so si pač slabo uslugo napravili. Je prav, če sami pokažejo, da so res zoper kmeta — razven, kadar so volitve.

Radič — dober katoličan.

V Ptuj se je Radič pobahal, da so on in njegovi z njim — dobri katoličani. Takoj na to pa je rekel, da ni ne on, ne njegovi — papisti. To se pravi: Ne priznavamo Cerkev, ne papeža kot svojega vrhovnega očeta. Pravi katoličan pa ve, da je papež viden Kristusov namestnik na zemlji, zato ga kot takega priznava in spoštuje. Radič pa naj se gre najprej katekizem učiti, potem šele naj se baha, da je dober katoličan. V tem slučaju še posebno velja: »Lastna hvala se pod mizo vala.«

»Za inteligenco je bil kmet vedno bedak, osel, prefriganec.« To so Radičeve besede. Ker šteje osebe, Prepeluh morebiti še Pucelja med inteligenco radičevščine, potem ostali člani radičevske stranke vedo, za kaj jih Radič smatra. In to je človek, ki naj velja za voditelja kmetov!

»Neubogljivi Korošec —«

to je vedno ponavljal Radič v Ptuj, češ, da je on dr. Korošcu rekel eno stvar dvakrat, drugo trikrat, tretjo štirikrat itd., pa vse zastoni. Mi se ne čudimo temu, če ga dr. Korošec ni poslušal. Kajti Radič je vsakokrat drugače govoril o isti stvari, pa je mislil, da ga bo dr. Korošec res tako zvesto poslušal kot njegovi Hrvati, ki ga poslušajo, a ne slišijo, da jim zmešano govori.

»Prekmurje ni — slovensko.«

Radiča peče, ker mu Prekmurci ne slede več tako kot je upal, da bo kar celo Prekmurje v svojo bisago pobasal. Zagovarjal se je, da ni trdil, da je Prekmurje — hrvaško, pač pa hoče, da ljudstvo odloči, če hoče pod Hrvaško. Mi vemo, da je Radič že pri zadnjih volitvah napravil ta poizkus in zato je kandidiral le hrvaške poslance za oblastno skupščino, slovenski radičevci pa so tam postavili svojo posebno kandidatno listo. Ze tedaj je hotel, da bi se izpeljal plebiscit, ki ga je po svojih zaupnikih hotel sprožiti. Pa se je opek. Prekmurci pa si bodo že zapomnili njegovo namerol!

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Korošec zopet v Beogradu. Naš voditelj dr. Korošec je vsled svojega truda polnega dela moral na kratek oddih čez velikonočne praznike. Nekateri listi so pisali, da je v Italiji, drugi zopet da je v Nemčiji itd. Radi bi natančno vedeli, kod hodi naš voditelj in kaj dela, kar kaže, da je naš voditelj eden najbolj uglednih in upoštevanih politikov naše države. Ko se je vrnil v Beograd, je obiskal vse svoje znanee — politične voditelje ter se je z njimi razgovarjal o poslednjih državnih dogodkih. Njegov prihod je povzročil, da so jo mahnil v Beograd tudi dr. Žerjav, Pucelj in drugi, da bi spodbudili delo našega voditelja. Pa so se uračunali.

Dr. Žerjav se bo ločil od Pribečevića zato, da le pride v vlado. Seveda je ta ločitev le navidezna, v resnici pa si bosta ostala brata kot sta si bila dosedaj. Ustanoviti hoče »Napredni blok«, v katerega bi pritegnil tudi del Kristanovih socialistov. Ti ljudje imajo tako malo spoštovanja do

kralja, pa tudi do Slovencev, da njihovi agentje za ta »Narodni blok« agitirajo, češ, da kralj to hoče. Kralj tega ne more hoteti. Poleg tega pa dozdej pri nas še ni bila navada, da bi se kar komandiralo — nove stranke ustanavljati.

Priprave na volitve. Sedanja vlada je delanezmožna, saj se peča le z raznimi osebnimi prepiranjimi za politično moč in razdelitev ministrskih sedežev. Splošno se povdarja, da so ravno ministri SLS bili tisti, ki so prejšnji vladi pridobili upravičeno priznanje, da je bila delavna. Tudi zdaj se neprestano govori v političnih krogih, da bo SLS poslala svoje ljudi v vlado. Ako bo prišlo do večjih izprememb in bi vlada res lahko delala za dobrobit naroda, bo SLS to storila. Ako pa ne, tedaj ne pojde v vlado. Ker pa sedanja vlada Hrvatov-Radičevcev ne sprejme, enako in še manj pa Pribečevićevce, sama pa vsled sporov v radikalni stranki nima večine v skupščini, je verjetno, da se bo odločila za volitve. Kot posebnost pri prihodnjih volitvah bo nova stranka, ki jo zdaj iz odpadkov dozdej obstoječih strank snujejo. Slovenski narod se volitev ne boji, pač pa bo zopet pokazal, da priznava veliko delo SLS za slovenski narod, ki so jo Žerjav in drugi izjedli iz vlade, češ, da je že itak preveč dosegla za Slovenijo.

Kaj dela korupcija? Po deželi so raznesli demokrati in radičevci, da SLS ščiti Maksimoviča in njegove korupcijske afeze. Če tudi to ni res, je vendar res, da Maksimovič sam ni bil vsega kriv, ampak celotna takratna vlada. In vse pritožbe v tem oziru so bile iz časa vlade, v kateri je sedel Žerjav in iz časa druge vlade, v kateri je sedel Pucelj. Te dni je bila v razpravi druga korupcija glede nekega bencina, pri kateri bo država trpela veliko škodo. Naš poslanec dr. Hodžar je v tem odboru predlagal, da se vsi, ki so kakorkoli sodelovali pri korupciji, kaznujejo. V to afero so zapleteni demokrati in ti so vse storili, da se je razprava že preločila in se bodo trudili, da se bo toliko časa odlagala in zopet odlagala, dokler se ne bo pozabilo nanjo. Ali bodo demokrati tudi o tem kaj poročali svojim pristajšem, pa ni verjetno. —

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija se igra slepe miši! Tako, kakor se Italija v sporu z našo državo igra, se že zlepa ni katera država upala. Najprej rožlja s sabljo, potem pa drugemu očita, da se pripravlja na vojno. Ko se je Jugoslavija izjavila za pogajanja, je bila Italija proti, pozneje pa, ko bi se imela pogajanja začeti, je izjavila, da Italija bi se pogajala, a Jugoslavija noče. Zdaj je položaj tak, da se čaka na miroljubno besedo iz Italije. Mussolini jo bo sicer rekel, a ta ne bo zakrila raznih vojnih priprav, ki se vrše na meji. Pred par dnevi se je raznesla vest, da se je že izvršil prvi spopad. Toda to vest, ki ne odgovarja resnici so sprožili nekateri, ki si žele spopada med obema državama. Naša država pa hoče mirno življenje ob sosedih Italiji. Če pa ta le ne bo dala miru, pa se bo že našla pot, da se bo brez krvoprelitja dal spor urediti. In Italija bo morala nehati igrati se slepe miši.

Angleška se zanima za naš spor. V angleški zbornici je neki poslanec vprašal zunanjega ministra Chamberlaina, če ve, da je Italija z ono pogodbo, sklenjeno v mestu Tirani z Albanijo (tiranska pogodba), pravzaprav že Albanijo čisto osvojila. Zunanji minister je rekel, da naj se take stvari ne vprašuje in ni dal nobenega odgovora. Nato je nastal v skupščini velik hrup in poslanec je znova povdaril: »Res je pa le, čeprav nam ne odgovorite!« Angleška in Francija se bosta posebej posvetovali o našem sporu z Italijo. Obe vladi delujeta na to, da se vrše pogajanja med obema državama.

Madžarska si s pomočjo Italije pridobiva pot k morju in se otesa obroču male antante, ki jo je dozdej oklepal, da ni mogla preveč rogoviliti. Zdaj pa že bolj ponosno go-

vori, že upa, da dobi Habsburžane nazaj na kraljevi prestol. V kako krvavo vojno se tudi Madžarska ne bo spustila, ker je še preveč obdana od nevarnih sosedov.

Tudi Poljsko snubi Italija, vendar je prav malo verjetno, da se bi dala speljati, ker s kako posebno zvezo z Italijo bi si Poljska nakopala le sovraštvo svojih sosedov, Čehov kot Rusov.

Med Francijo in Nemčijo se sovraštvo, ki je povzročilo svetovno vojno, še nikakor ni poleglo. Porenje, dežela ob reki Ren, je še zdaj zasedena po Francozih, kar pa Nemcem ni všeč. Te dni je bil v tem oziru zopet kratek prepir med obema državama.

Na Kitajskem napredujejo severne čete, vendar je boj zelo hud in še ni prišlo do končne odločilne bitke, pač pa se vrše vsaki dan spopadi in boji med obema vojskama.

Verski boji v Indiji med mohamedanci in pogani vzemajo vedno večji obseg. Na mnogih krajih so se vršili že krvavi spopadi.

Mednarodno gospodarsko zborovanje, ki naj bi začelo z ureditvijo gospodarskih razmer v Evropi, se vrši v Genovi. Zastopane so skoro vse evropske države, tudi Rusija, poleg tega pa še druge države iz vseh delov sveta. Če bo pa zborovanje tudi dejansko doseglo kako zboljšanje, je pa drugo vprašanje, ker pač vsaka država skuša drugo gospodarsko izkoriščati.

Kaj je novega?

Binkoštno romanje na Trsat in izlet v Crikvenico. — Prosvetna zveza vladno vabi vse one, ki se nameravajo udeležiti izleta na Jadransko morje, da se priglase vsaj do 22. majnika v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva c. 7. v Ljubljani. Plačajo naj 50 Din za vožnjo po morju, za vstopnico za ogledovanje Frankopanskega gradu in za izkaznico za polovično vožnjo, katera velja za vse proge ljubljanske direkcije. V ta namen prosimo, da župni uradi in društva pravočasno pošljejo seznam priglasev. Odhod iz Ljubljane je binkoštno soboto zvečer ob 7. uri, prihod na Sušak v nedeljo zjutraj okrog 7 ure nato cerkvena slovesnost v romarski cerkvi na Trsat, katero opravi mil. g. kanonik dr. Klinar, nato ogledovanje gradu Sušak in luke. Ob 1. uri odhod s posebnim parnikom v Crikvenico, kjer si izletniki ogledajo lepe nasade in si lahko privoščijo morsko kopel. Vrnitev na Sušak ob pol 8. uri nato odhod proti domu kamor prispemo v ponedeljek zjutraj. Vožnja od Ljubljane do Sušaka tja in nazaj stane 117.50 Din.

Z brvi v Dravo. V torek, 3. maja, pred šesto uro zvečer se je spustila z dravske drvi nad velikim mostom v Dravo 18 letna H. H. iz Nove vasi pri Mariboru. Skočila je v valove Drave oblečena, a komaj jo je zagnila Drava, je že bila zopet na površju, skušala plavati in si klcala iz polnega grla na pomoč. Ljudi je bilo ob tem času na obeh straneh Drave vse polno, a kako priskočiti nesrečnici na pomoč brez čolna in valovje jo je gnalo ravno po sredini, kjer je Drava najbolj globoka. Na srečo je slišal dekleta plavarski mojster Cirer od mestnega kopališča, ki stanuje ob Pristanu in ima tamkaj ob Felberjevi hiši, tako zvanih Malih Benetkah, pripet rešilni čoln. Skočil je s svojim bratom Maksom v čoln in zastavila sta v vesli vse moči, da sta se približala potaplajoči se malo pred velikim mostom. Starejši Cirer je zagrabil onemoglo za roki, ki ju je še molela izpod valov, jo skušal popolnoma potegniti iz Drave v čoln, a ni šlo, ker je bila pretežka vsled premočene obleke. Naporom obe bratov se je posrečilo, da sta obdržala rešeno do prs iznad vode in se približala tako bregu. Poklicani rešilni oddelek je prepeljal v zadnjih trenutkih rešeno na njen dom v Novo vas. Mučno rešilno delo obeh bratov Cirer je gledalo vse polno ljudi z obeh bregov Drave, z brvi in posebno še z velikega mosta. H. je skočila v Dravo v samomorilnem namenu.

oltarja k sv. Urbanu. Kakor je bil nasekan križ in kakor je visel Križani z razsekanimi rokami in glavo navzdol, tako so pritrdili razpelo na zid tik oltarja.

Vinogorska cerkev se je začela polniti s skesano vernim zagorskim narodom in to ne samo ob nedeljah, ampak tudi ob delavnikih. Vsak Zagorec, ki je bil obrnl hrbet sv. Urbanu na Vini gori, se je smatral prizadetega po Žučkovem bogoskrunstvu in ga je gnala vest, da je dal tudi on zadoščenje Križanemu.

Po oni urbanski nedelji je zaslovela božja pot na Vini gori mnogo bolj nego kedaj poprej. Prihodnja proslava godu sv. Urbana je bila obiskana tako, da nista mogli cerkev in trata pred hramom božjim daleč obseči vsega naroda, ki je prihitel na goro, da vidi onečasteno razpelo ter prosi odpuščanja. Za ta dan so morali oni križ obesiti za glavni oltar, da so ga lahko verniki častili, plezajoč po golih kolenih krog oltarja. Pri slovesni pridigi, katero je govoril med glasnim ihtenjem vseh navzočih g. vinogorski pleban, je zabil vsem poslušalcem v uho, da so spametovali, naučili pobožnosti ter prave molitve Zagorce — Kranjci, ki so pa bili žalibog za ta nauk po nedolžnem batinani!

Vsem obsotelskim vinogradnikom bo ostalo izvanredno bogato vinsko leto 1908 v trajno dobrem spominu. Pridelali so vina, da ga ni bilo kam devati. Vsak je prosil soseda, pridi mi pomagat pit; le Zagorci so bili izključeni za eno leto od tega gostoljubja, ker so pretepli štajerske romarje. Jaz ne pomnim, tudi slišal nisem, da bi bila od one urbane nedelje 1. 1908 še stopila kaka slovenska romarska noga v vinogorski hram božji. Zagorci so pozneje sami priznavali, da je moč kranjske molitve čudežno velika, nikdo jim ne more izbiti niti danes praznoverja: kranjski popi delajo točo, ki zabije skoro vsako leto precejšen del že itak siromašnega Zagorja.

Sv. Urban na Vini gori slavi zopet kot mogočen varuh vseh zagorskih vinogradov. Nad vse dobro je obiskana vsako leto urbanska nedelja, batinan bi bil čisto gotovo celo na ta dan Kranje in posebno še kranjski pop, ako bi se drznil v ta hram božji, akoravno sta mu pripomogla ona dva po dolgih letih samevanja do sedanjega božjepotnega slovesa, ki sega od izvira Sotle do Marije Bistrice.

bude, šuntanja ali povelja; lopni po Kranjcu, že so padale med pristno hrvatskimi kletvicami tudi batine po vsem, kar ni spadalo po rodu ter noši v Zagorje. Štajerski moški, ženske in bolj odrasli otroci, vse se je razpršilo pred hrvatskimi udarci na vse strani in vsak je iskal rešitve v kar najbolj nagle pobege preko njiv, gozdov in vinogradov v smeri proti Sotli. Še le ko je bil daleč proč od Sotle na štajerski strani, se je upal kranjski begunec pla-ho ozreti nazaj, od koder je pribežal, če mu ne bo pobsneli Hrvat pognal še kamen v hrbet.

Štajersko romanje k sv. Urbanu na Vini goro je končalo za Štajerce z udarci izpod zagorskih batin; za Zagorce s pokončanjem poljskih in vinorodnih pridelkov. Po pobege preko Sotle in so se kranjske gadine smejale Hrvatom; ker po celi Obsotelski dolini je sijalo solnce, ni bilo tisto nedeljo popoldne niti kapljice dežja kaj še le toče!

Še drugo jutro po drugič usodepolni urbanski nedelji je bilo po zbitem Zagorju po jarkih in kotanjah na debelo toče. Poleg pobsnele jeze na Kranjce ter kranjske pope, ki so prinesli Hrvatom kar v procesijah točo, se je raznesla kot blisk po vseh selih vest o zločinu, kakoršnega do tedaj Zagorje ni pomnilo.

Pripusti poljski križ ob kolovozu iz ceste proti Vini gori je bil spodaj precej podsekan, od podobe odsekani obe roki, da je visel Križani le še za nogi z glavo navzdol, pri križu sekira in v jarku pod klancem na toči zmurnjen Žučkov Tuna in poleg njega prazna steklenica, ki je dišala po žganju. Po šibi božji udarjeni seljaki so pozabili na točo, na krivice toče Kranjce, na lakoto ter pomanjkanje, ki bosta skozi eno leto vsakdanja gosta celega Zagorja, vse je govorilo le o peklenski hudobiji Žučkovega Antuna, ki bo priklicala nad Zagorce še večje prokletstvo nego je toča. Zaprla se je zagorska usta, ki so bila odprta skozi noč za kletev, vzbudil se je kes in iz potrhi prs so privrle vzkliki: »Onečasteni Kriste, prizanesi nam, ne pogubi nas vseh radi enega!«

Žučkovega Antuna ni pokopal nikdo, ampak je sprhnel nepogrnjen z majko zemljo v jarku, kjer si je izkopal sam grob z bogoskrunstvom in žganjem.

Vinogorski g. pleban je dal izpuliti onečasteno razpelo in ga prenesti v cerkev in postaviti poleg stranskega

da so sklenili v več župnijah desnega brega Sotle: Na urbansko nedeljo v procesijah k sv. Urbanu na Vini goro! Poslali so sporočilo vinogorskemu g. plebanu in na urbansko nedeljo prav zgodaj zjutraj so krenile 4 dolge štajerske procesije preko Sotle na Vini goro. Štajerski romarji so imeli seboj svoje duhovnike in Hrvati so kar strmeli, kam lezejo Kranjci (Slovenci) in kako se upajo k samemu sv. Urbanu na Vini goro!

Vinogorski gospod pleban je sprejel romarje pristrčno in z velikim navdušenjem. Službe božje z dvema pridigama so bile končane proti poldnevu in nato se je začela pristna štajerska romarska zabava pri mesu in vinu. Na hrib in v cerkev ni bilo niti enega Zagorca, izvzemši Vinogorčane, ker jim je tičal v udih strah pred podirajočim se stolpom, ki je še vedno stal in bo!

Do tretje ure popoldne je bilo solnčno jasno vreme, a že koj po odhodu štajerskih procesij se je začelo temniti, gosti oblaki so se preganjali po nebu, bliski so švigali in bobneče je grmelo. V strahu pred bližajočo se nevihto so Štajerci pustili povratek v procesijah. Eni so se porazlezi po zagorskih selih, drugi so brzeli po cesti proti domu.

Nevihta se je pripravljala celo uro in oblaki so zagrnili Zagorje v popolno temo, katero so razsvetljevali le pogosti bliski in potresaval grom. Krog četrte ure popoldne se je usul dež, koj za njim toča debela kot orehi in nazadnje v velikosti kurjih jajc. V dobrih desetih minutah je bilo na urbansko nedeljo popoldne 1. 1908. uničeno in zbito v zemljo po celem hrvatskem Zagorju vse, kar je bilo na prostem na polju, travnikih, gozdu ter vinogradih. Vihar je polomil drevje in odnesel s streh slamo, toča je še pobila opeko — imetje in prehrana že itak siromašnih Zagorcev sta bila kot na mah v razvalinah za eno celo leto.

Pri prvih pogledih na uničeno njivo, travnik, drevo in vinograd so Hrvati vili v obupu roke, vzdihovali proti neizprosni nebu, se zaobljubljali na božja pota... Komaj se je popeljala nevahta naprej in je obsinilo zagorske vsestranske razvaline solnce, so zapazili Hrvati pod razkritimi bajtami, kozolci ter parnami štajerske preplašene romarje. Kakor bi ustrelil, jih je minulo pobožno vzdihovanje po božji odpomoči, razlila se je po njih jeza na kranjske (slovenske) gadine, ki so jim napravile na samo urbansko nedeljo točo. Ni bilo treba nobene spod-

ODKRITJE SPOMENIKA PADLIM VOJAKOM 45. PEŠPOLKA.

Dne 28. junija se vrši v Mariboru velika slavnost. Tega dne se vrši slovesno odkritje spomenika padlim vojakom in častnikom bivšega 45. pešpolka, ki so padli ob in po prevratu. V takratne osvobodilne boje ob štajerski meji in na Koroškem je 45. polk, sestavljen od slovensko-štajerskih fantov, posebno krepko posegal. Z oddelki tega polka se je posrečilo generalu Maistru iztrgati Maribor iz nemških rok; čete tega polka so vzdržale strahovit napad Nemcev v Radgoni, zlasti pa se je proslavilo moštvo in častniki na Koroškem v vseh bojih.

V vseh teh bojih je imel 45. pešpolk velike izgube, ker je stal vedno v prvi ognjeni črti. Padlo je mnogo vojakov in častnikov, katerim je sklenil sedanji mariborski pešpolk, kot naslednik 45. polka, postaviti dostojen spomenik v trajen spomin na njihovo junakstvo. Spomenik bo stal v parku pred vojašnico Vojvode Mišica na Tržaški cesti. V kamen bodo vklesana imena vseh padlih vojakov in častnikov teag polka.

Odkritje spomenika se vrši zelo slovesno ter se ga udeležijo najvišji zastopniki vojske in uradov. Med temi bo poseben odposlanec kralja, dalje komandant armade, pride pa tudi zastopnik vlade, naši poslanci itd.

Prepričani smo, da bo tudi udeležba od strani ljudstva ogromna. Vsi bivši vojaki 45. polka, ki so se borili v osvobodilnih bojih ramo ob ramo s padlimi tovariši, bodo sigurno prišli na odkritje spomenika, dalje sorodniki in prijatelji padlih, pa tudi drugi bodo smatrali za svojo dolžnost, da s svojo udeležbo pokažejo, da znajo ceniti junakstvo in požrtvovalnost onih, ki so dali svoje življenje za osvobodjenje naše slovenske domovine.

30. majnik 1917. Ali se še spominjate, kako je bilo takrat? Može in fantje so bili na vojski, žene in dekleta so sama trpela na gruntih. Ko je bila stiska največja, sta se dvignila naša največja moža, kar ju je imel slovenski narod: dr. Krek in dr. Korošec, in pokazala Slovencem pot do odrešenja. 30. maja 1917 — ravno pred desetimi leti — je objavil dr. Korošec majniško deklaracijo. V imenu vseh Jugoslovancev je zahteval svobodno in srečno Jugoslavijo. Takrat je šel vihar po vsej naši zemlji: Dekleta in žene so zbirale na tisoče podpisov. V dveh tednih bomo slavili desetletnico tega znamenitega dogodka. Dne 29. maja bo priredila Jugoslovanska Matica lepo proslavo v Ljubljani: Korošci in Primorci bodo prižgali v umetniški žari (po sodi) večni ogenj, ki bo gorel kot lep spomenik v Ljubljani. Tudi v Mariboru bo Jugoslovanska Matica veličastno obhajala ta dan. Dopoldne bo tabor na Glavnem trgu v Mariboru. Za slavnostnega govornika je naprosila Matica samega dr. Korošca. Proslavimo lepo ta dan, ker je spomin na najsijajnejše dni, ki so vznikli Slovencem iz krvave vojske; spomin na ljubezen in moč; spomin na vero in upanje: 29. majnik 1927.

Se ne morejo premagati. Nekateri davčni uradniki namreč, da ne bi vsaj v uradu kazali svoje strankarske zagrizenosti in mrznje do onih, ki so dosegli nekaj davčnih olajšav za ljudstvo. Zato hočejo po »Jutrovske« utajiti plačevanje z 20 odstotnimi boni. Namesto, da bi pojasnili davkoplačevalcem, zakaj se ne morejo sprejeti teh bonov, jih enostavno zavrnejo tako, kot da bi bila to neka izmišljotina, ne pa zakonska določba. Pretekli teden je prišel k davčnemu uradu v Marenbergu nek posestnik, želeč poravnati predpisani davek z 20 odstotnimi priznancami. Dobil je odgovor, da o plačevanju z boni nič ne vedo. Kmet se je nato skliceval na pisanje časopisov. S tem se je seveda razkrinkal kot čitatelj »klerikalnega« časopisja. Sedaj so gospodje na davčnem uradu naenkrat vedeli, kako je z boni. Toda nič uradnega! Kaj finančni zakon, razglašen v Uradnem listu št. 45 od 26. aprila t. l.! Kaj člen 34. fin. zakona, ki o tem jasno določa! Za gospode na davčnem uradu je merodajno menda samo pisanje »Jutra«. Zato je davkoplačevalec prejel sedaj odgovor: »V časnikih pišejo samo za to, da ljudi sleparijo, ni vam treba misliti, da bi kedaj mogli plačati davek s temi boni.« Tudi z drugih strani dobivamo pritožbe, da nekateri davčni uradniki, na enaka vprašanja davkoplačevalcem odgovarjajo na podoben način. Da se ti ljudje prav spoznajo, navajamo tukaj dobesedno člen 34. finančnega zakona, ki določa: »Za dolžni davek sprejemajo državne blagajne od 1. aprila t. l.

namesto gotovine priznanice, ki so bile izdane za pridržanih 20 odstotnih kronskih bankovcev ob njih žigosanju in ki se glase na zneske manjše od 1000 kron. Te priznanice za plačevanje dolžnega davka se sprejemajo samo od onih oseb in njih naslednikov, katerim so jih izdali pristojni organi, ki so vršili žigosanje in ustavitve. Minister za finance predpiše natančnejša navodila za izvrševanje te zakonske odredbe.« — Dovoljujemo si opozoriti gospode pri davčnih uradih na poslednji odstavek cit. člena s priporočilom, da si istega prečitajo in davkoplačevalce v tem smislu obveščajo.

Umrli je v nedeljo, dne 8. maja, ob 8. uri zjutraj v Limbušu pri Mariboru občesposhtovana posestnica gospa Ema Hofrichter, stara 82 let. Pogreb se je vršil v torek dopoldne. Blagi pokojnici svetila večna luč.

Utopljenec v Dravi. V Št. Janžu so te dni potegnili iz Drave truplo neznanega moškega utopljenca. Ležati je moralo že najmanj mesec dni v vodi, ker ni bilo mogoče več razložiti potez na obrazu in so tudi že lasje izpadli. Utopljenec je oblečen v dobro črno obleko, dalje ima na sebi spodnje hlače iz modrega barhenta, belo srajco z zelenimi progami, obut je v skoro nove boks-čevlje na zadrge. Postave je srednje velike in precej dobro rejen. Brke ima angleško pristrizene. Pri njem niso našli nikakih dokumentov, pač pa običajen vžigalnik iz medi in bel žepni robec z 1 cm široko črto ob robu. Utopljenec je železničar Trotošek iz Studencev pri Mariboru, ki je približno pred enim mesecem izginil na nepojasnjen način. O slučaju smo svoj čas že poročali. Trotošek je imel navado nositi s seboj večjo vsoto denarja. Na dan, ko je izginil, so ga proti večeru videli v Mariboru v družbi 2—3 žensk, katerim se je pridružil še neznan moški. Ženske so kmalu odšle, neznanec pa je potem spremljal Trotoška proti domu. Šla sta preko dravske brvi proti Studencem. Od tu pa je prenehala vsaka sled. Najbrž gre v tem slučaju za zločin.

V Muri utonil. Pri ceršaški tovarni lepenke v Sladki gori je padel v Muro Maks Kekec iz Sladkega vrha ter utonil. Njegovega trupla dosedaj še niso našli ter ga je Mura odnesla naprej.

Sam se je javil sodnji. V nedeljo so gostje neke gostilne na Frankopanski cesti v Mariboru obvestili službojočega stražnika, da se nahaja v gostilni neki človek, ki govori, da je osumljen več požigov. Stražnik je omenjenega, ki se zove Matija Jerše aretiral in možakar je na stražnici izjavil, da se je nameraval sam prijaviti sodišču, ker ga zasledujejo orožniki radi požigov, katerih je osumljen. In sicer ga dolže, da je pred več leti zanetil požar pri Glaserju v Rušah, pri Kolmanu v Slivnici pri Mariboru in pri Lešniku v Rodiselcih. Jerše je zatrjeval, da je nedolžen, kar da se bo izkazalo pred sodnijo. Sam se da zapreti, ker se hoče izogniti sramoti, da ga orožniki ženejo v klenjenega. Policist je nato spremil Jeršeta do sodišča, kjer so ga na njegovo zahtevo zaprli.

Nesreče motociklistov. V soboto, 7. t. m. že precej pozno zvečer se je vračal iz Št. Lovrenca na Pohorju na motornem kolesu nazaj v Maribor sin trgovca s špecerijo na Glavnem trgu g. Anton Kavčič. Vozil je po cesti s precejšnjo brzino. V Bresternici pred Kamnico je zadel v temi v bresterniškega krčmarja Brudermanna, ki je šel po cesti. Vsled sunka sta padla oba in je obležal Brudermann z dvakrat zlomljenim stegnom, Kavčič s polomljenimi rebri. Rešilni oddelek iz Maribora je prepeljal težko poškodovanega gostilničarja v splošno bolnico, Kavčič pa je bil v domači oskrbi, toda v nedeljo so ga morali istotako prepeljati v bolnico. — Na Aleksandrovi cesti je povozil inž. g. Karol E. iz Št. Ilje v Slov. goricah s svojim motornim kolesom biciklista Ferdinanda Božiča. E. je vozil po cesti s precejšnjo brzino, Božič pa je v tem pridrvel od trgovine Turad po mali strmini na cesto ter zavil proti Sodni ulici. Sredi ceste sta oba trčila skupaj ter odletela vsak s svojega kolesa. Božič je pri tem dobil težje telesne poškodbe ter se mu je zvil kolo. — V nedeljo dopoldne okrog 10. ure je pridrvel mimo kolodvora po Aleksandrovi cesti na motociklu mehanik tvrdke Pelikan. Vozil je zelo naglo, najmanj s hitrostjo 60 km. Pred gostilno Wilson ga je pa iz neznanega vzroka sredi ceste nenadoma vrglo, kot da je udarila vanj strela. Mehanik je dobil precej težke poškodbe na rokah in nogah in tudi motocikel je bil poškodovan. —

Aretacija dolgoiskanega grešnika. Orožnikom v Račah pri Mariboru je slučajno padel v roke dolgo časa zasledovani ropar in vlomilec Rudolf Mohorko. Izsledili so ga, ker je prodajal obleko, katero je ukradel lansko leto mesarskemu pomočniku Lešniku v Jezdarski ulici v Mariboru. Obleka je bila vredna 1750 Din. Dne 26. julija je zopet izvršil vlom v Jezdarski ulici in sicer v stanovanju voznika Kovačiča. Iz zaprte omare, na kateri je vlomil ključavnico, je odnesel listino z vsebino 960 Din. Dne 25. avgusta pa je oropal v družbi neznanega tovariša na cesti med Mariborom in Sv. Miklavžem posestnico Ano Friedau iz Pobrežja pri Ptuj. Omenjena posestnica se je vozila skozi gozd, kjer sta nenadoma skočila proti njej dva moška, eden je ustavil konje, drugi pa je z nožem v roki navalil na njo ter ji grozeč s smrtjo odvzel denar, nakar jo je zabodel ter ji zadal zelo nevarno rano. V tem napadalcu je Friedau spoznala Mohorka, katerega je videla že večkrat poprej. Mohorka so orožniki odgnali na okrožno sodišče v Mariboru ter pride pred poroto.

Trije vlni v eni noči. Noč od sobote na nedeljo so skušali mariborski dolgoprstneži dobro izrabiti. Izvršeni so bili kar trije vlni, sicer majhnega značaja, pa zato nič manj predrzni. Najbolj se je posrečil vlom v skladišče trgovine Dobljekar, ki se nahaja v dvorišču hiše št. 3 v Tattenbachovi ulici. Vlomilci so odnesli oziroma odpeljali 5 vreč moke, 3 velike zaboje marmelade in 2 kolesa. Dosedaj še ni dognano, kdo bi bil ta vlom izvršil. — Drugi slučaj se je posrečil neznanemu uzmoviču na Tržaški cesti. Priplazil se je v spalnico mesarja Antona Nendl ter med spanjem izmaknil Nendlu iz hlačnega žepa listino, v kateri pa je bilo k sreči samo 200 Din. — V isti noči je poskušal izvršiti nekdo vlom v stanovanje trgovca Čeha na Meljski cesti. Na dvorišču je prislonil lestvo k hiši, razbil na jedilnici v prvem nadstropju šipo ter odprl okno. Ropot v stanovanju pa je slišala gospa Čehova, ki je spala v spalnici zraven jedilnice ter je pričela klicati na pomoč. Ponočni obiskovalec se je prestrašil ter urno odkuril nazaj skozi okno. Moral je biti kak domačin, ker mu hišni pes, ki je zelo hud ter teka po noči prosto po dvorišču, ni ničesar napravil.

Cesta Sv. Peter—Ložane se začne graditi. Sedanji mariborski okrajni zastop, v katerem imajo večino pristaši SLS, je razpisal oddajo del za prvi in najbolj težavni kos nove ceste. Dne 20. maja bo na okrajnem zastopu dražba. Naš poslanec Žebot in sedanji gerent okrajnega zastopa sta storila vse korake, da se je proračun okrajnega zastopa potrdil. Obenem so potrjeni tudi načrti in tako upamo, da bo prvi del ceste od Lorberja do Sandeja otvorjen še letošnjo jesen. Sedaj bodo našim nasprotnikom grdi jeziki zavezani.

Iz sodišča. V torek, 3. maja se je vršila na okrožnem sodišču v Mariboru zanimiva obravnava. Advokat dr. M. Gorišek je tožil g. Karla Aubl, gostilničarja pri Sv. Lenartu, ker je gospod Aubl govoril o znanem lenarškem »bencinu«. Gorišek se je čutil hudo razžaljenega, a je tožbo zgubil. Gospod Aubl je bil popolnoma oproščen, a Gorišek mora plačati vse stroške. Aubla je zagovarjal gospod dr. Andrej Veble. Gosp. Aublu k zmagi iskreno čestitamo!

Popravek glede »bencinske« zadeve pri Sv. Lenartu. V »Slov. Gospodarju« z dne 14. aprila smo pisali, kakor da bi po krivdi voditelja davčnega urada pri Sv. Lenartu v Slov. gor. država ne bila intabulirana za cel znesek, ki ga mora plačati avto-družba. Po obvestilu, ki smo ga dobili, davčni urad nima tu prav nič opraviti, ampak finančna prokuratura. Kot pošteni časnikižari to prostovoljno popravljamo, ker nečemo, da bi se komu godila krivica. Kakor slišimo, bo avto-družba morala v najkrajšem času plačati celo kazni, katere znaša po razsodbi c. Br 6516 carinarnice v Mariboru od 1. 4. 1925: redna carina za bencin 33.927.75 Din, globa iz par. 163 carinskega zak. 339.277.50 dinarjev in taksa za obsodbo 10.360 Din, torej skupni znesek 383.565.25 Din. K temu še pridejo stroški intabulacije in obresti. Poskrbljeno je, da država ne bo prav nič zgubila. Če avto-baraka ne zadostuje, bodo pač bogati gg. poslovojdje te družbe morali seči v svoj žep.

Novice od Marije Snežne. Zelo veseli smo, da je pri okrajnem zastopu v Št. Lenartu odklenkalo znani samostojni, demokratski družbi. Odkar smo imeli liberalce za gospodarje pri okrajnem zastopu, so naše okrajne ceste postale tako zapuščene, da še voziti ne moremo po njih. Le

Poročila S. L. S.

Shodi poslanca Fr. Žebota se vršijo po tem le redu: V nedeljo, 15. maja po rani sv. maši pri Sv. Martinu pri Vurbergu in v nedeljo, 22. maja po sv. maši pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Na shodih govorijo tudi oblastni poslanci.

V okraju Marenberg se vrše nedeljo za nedeljo shodi, ki so dobro obiskani, na katerih ljudstvo odobrava politiko SLS in razpravlja s poslanci o svojih krajevnih zahtevah. V nedeljo, dne 1. maja se je vršil shod v Trbnjah, zadnji nedeljo, 8. maja pa na Remšniku. Na prvem shodu je poročal narodni poslanec Pušenjak, na drugem pa razen njega i oblastni odbornik Jurij Kugovnik. Govornika sta govorila o političnem položaju, o državni gospodarski politiki, o sanaciji gospodarske krize in o delu oblastne skupščine. Vseposod vlada zadovoljnost, ker se opaža znižanje davkov in drugih bremen, ker se vidi, da SLS ni samo stranka besed, ampak tudi dejanj, ako pride v položaj, da more svoj program izvajati. Vršili se bodo shodi i v ostalih župnijah marenberškega okraja.

Shoda Slovenske ljudske stranke se bosta vršila v laškem okraju, in sicer v nedeljo, 15. maja po prvem sv. opravilu v Laškem, v nedeljo, 22. maja po sv. opravilu pa v Jurkloštru. Na obeh shodih govori poslanec Deželak. Na shodu v Laškem tudi mogoče drugi govorniki. Somišljeniki vabljeni, da se shodov v obilnem številu udeležite!

Shod SLS v Št. Jurju ob južni železnici bo dne 15. maja po 8. sv. maši v dvorani Katoliškega doma. Govorita poslanca Levstik in Slomšek. Na tem shodu se bo poročalo tudi o cesti Sv. Jurij—Kalobje—Planina. Za to cesto sta vložila na oblastno skupščino posebno vlogo gg. poslanca Slomšek in Tovornik, kar se zadnjič v seznamu pomotoma ni omenilo. Pojasnilo, kako zdaj zadeva stoji, bo podano na tem shodu. — Zato se ga v velikem številu udeležite!

Viničarski vestnik.

Dne 1. maja je pogorel viničar tov. Balažič Andrej v Veličanah, župnija Svetinje. Ogenj mu je upepelil vse imetje ter je sedaj s celo družino brez obleke, brez pohištva itd. Odbor Strokovne zveze viničarjev, skupina Sv. Miklavž je nakazal nesrečnemu tovarišu za enkrat 100 Din podpore. Priporočamo ga vsem dobrotljivim srcem.

Dne 15. maja, po rani sv. maši se vrši zborovanje viničarjev pri Sv. Barbari v Haložah v društveni dvorani. Da se tukajšnji viničarji ne bomo pustiti voditi več od radičevskih in demokratskih priganjačev, ki so samo v besedah za nas, v dejanju pa proti nam, si bomo tudi po zgledu viničarjev drugih krajev ustanovili tukaj skupino Strokovne zveze viničarjev ter si bomo z lastnim delom in pomočjo ustvarili možnost podpor v bolezni, nezgodi, porodu in slučaju smrti. Govori viničar naš obl. poslanec tov. Rozman. Pridite vsi!

Naša društva.

Slovesna blagoslovitev in otvoritev Društvenega doma v Krčevini pri Mariboru. Katoliško izobraževalno društvo v Krčevini pri Mariboru si je pozidalo lep Društveni dom, ki bo slovesno blagoslovljen in otvorjen na Anino nedeljo, 24. julija. Na to slavnost so povabljeni vsa sosedna izobraževalna društva.

Proslava 5 letnice obstoja Katoliškega izobraževalnega društva v Lajtersbergu pri Mariboru je zadnji nedeljo prav lepo uspeła in je bila tudi dobro obiskana. Ob tej priliki je bil izročen gospodu predsedniku Murausu srebrni venec. Društvo se lepo razvija, šteje 404 člane in bo začelo z zidavo novega Društvenega doma.

Katoliško bralno društvo pri Sv. Primožu nad Muto ima dne 15. maja t. l. svoj letni občni zbor na Muti v hiši g. Antona Kos, kjer se bo tudi za celi društveni okoliš nastalo društveno knjižnico. — Odbor.

Sv. Lenart v Slov. gor. Katoliško prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah uprizori v nedeljo, 15. maja t. l. po večernih v dvorani Narodnega doma igro: »Zrtev spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Igra je ganljive vsebine. — Zato ne zamudite prilike in posetite stari in mladi to lepo prireditve. — Odbor.

Sv. Kunigunda na Pohorju. Pri nas se je vršilo zadnji nedeljo dne 8. t. m., po službi božji ustanovno zborovanje na novo pomilajene mladeniške Marijine družbe. Zborovanja se je udeležilo 30 vrlih fantov, ki so vsi pripravljani vstopiti v Marijino družbo. Zborovanje sta vodila dva vrila člana konjškega Orla, ki sta v krasnih besedah navduševala naše fante za lepo, vzorno fantovsko življenje pod varstvom naše Matere Marije po vzgledu mladinskih zornikov sv. Alojzija in sv. Stanislava Kostka. Navduševalne besede obeh Orlov so imele popolni uspeh. Fantje so z veseljem poslušali oba govornika in se razšli z veselim upanjem, da bo temu ustanovnemu zborovanju sledil kmalu slovesen sprejem teh fantov v Mladeniško Marijino družbo. Upanje pa imamo, da se bodo tej skupini fantov pridružili še drugi dobri fanti, ki se tega prvega zborovanja niso udeležili iz različnih vzrokov. Naši fanti prihajajo na plan.

Kapela pri Radencih. Prihodnji nedeljo, dne 15. maja se bo uprizorilo v zdraviliški restavraciji g. Maršiča v Radencih dopoldne ob 2. uri in zvečer ob pol 6. uri v kinu »Trpljenje Kristu-sovo«. Da si to prireditve pogledate, vsem brez izjeme priporočamo. Prepričani smo, da ne bo nikomur žal, kdor se bo povabilu odzval. V ponedeljek se vrši prireditve za šolarje, h kateri se vabijo vse okoliške šole — je najlepša priložnost za majniški šolski izlet v Radence in h Kapeli. — V nedeljo, 22. maja pa uprizorita v isti restavraciji popoldne ob 5. uri mladeniška in dekliska zveza dve zanimivi igri. Poskrbljeno bo za smeh in za jok, tako da bo vsem ustreženo. Na veselo svidenje obakrat!

Mala Nedelja. V nedeljo, 22. maja nastopita v Društvenem domu pri Mali Nedelji najboljša svetovna komika Pat in Patachonz

poglejte si cesto od Sv. Ane mimo Šteghanzla do Gornjega Omureka, kako strašno izgleda. Dobro bi bilo, da se naloži bogati avtodružbi poseben davek za ceste. Saj ima družba velik dobiček, a pokvarjene ceste pa mora ubogi kmet vzdrževati z dokladi. Upamo, da bo novi okrajni zastop boljše skrbel za naše ceste. — Nova zveza od Marije Snežne do St. Ilja bo letos vendarle gotova. Več sto delavcev je na delu. — Pri emureškem mostu bi trebalo napraviti red. Malo čudno se postopa tu z ljudmi. Prosimo našega poslanca, da se zanima za to. — Tudi pri nas hodijo neki sumljivi agenti in s praznimi obljubami zablajo od ubogega ljudstva večje in manjše vsote za ničvredne srečke. Svetujemo ljudem, da so previdni. Ne zaupajte tujcu podpisa in denarja.

Ponesrečil se je znani ter dolgoletni vodja romarjev na Ptujsko goro Franc Lajh. Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. je pomagal spravljati drva, voli so se splašili, voz se je prevrnil in strl Lajhu levo roko nad laktom. Ponesrečeni se zdravi v mariborski splošni bolnici.

Ali samostojni demokrati res tako »ljubijo« državo? Liberalci bi strašno radi našo stranko in naše poslance očrnil kot rovarje proti jugoslovanski državi. Če le morejo, si izmislijo kako prav hudobno in grdo. In ravno proti samostojnim demokratom imamo vse polno dokazov, kako so posamezni voditelji te stranke oškodovali državo. Pred nekaterimi tedni je prišla na dan lepa zadeva, v katero je zapleten veliki samostojni demokratski gospod vodja nekje blizu Maribora. Država je bila s sodelovanjem tega velikaša oškodovana za več sto tisočev dinarjev. — Božji mlini meljejo počasi, pa gotovo.

Novice iz Slovenjgradca in okolice. V nedeljo, 1. maja ob pol 12. uri je bila v Slovenjgradcu in okolici precejšnja toča. Posebno je razsajala v Trobljah, Pamečah in St. Petru. Ozimne so se v višjih legah letos zelo slabo razvile, tako da je itak ni upanja na dobro jesen. Kaj se le bo, če se še pridružijo take nevihte? — V zadnjem času se klati po Dravski in Mislinjski dolini mlad vagabund, ki se je vtihotapil v župnišče v Vuzenici ter tam pokradel nekaj drobiža. Tudi v Starem trgu je poskušal svojo obrt uveljaviti, pa ga je še pravočasno pregnala dekla iz kleti. — Regulacijska dela ob Mislinji osobito v Bukovski vasi vrlo napredujejo. Delo vodi okrajni zastop slovenjgraški, ki se pa trdno zanaša, da bo ogromne stroške povrnila država. Strašno škodo je povzročila deroča Mislinja osobito v lanskim povodnjih, tako da je bil celi cestni promet med Slovenjgradcem in Dravogradom v veliki nevarnosti. — V zadnjem tednu je pogorela hiša kovača Leopolda Lakovšek v Trobljah. Ogenj je povzročila iskra iz kovačnice. Tokrat se je avto-brizgalna slovenjgraškega gasilskega društva jako dobro izkazala.

Jugoslovansko-čehoslovaška liga v Ptuj priredi v soboto, dne 14. maja 1927 kinopredstavo v mestnem gledališču. Predvaja se »čehoslovaški film«. Predstave se vrše: 1. ob 2. uri popoldne za šolsko mladino; 2. ob 4. uri za vojaštvo; 3. ob 6.15 uri zvečer za ostalo publiko. Predstave se udeležijo mariborski gostje in čehoslovaški konzul g. dr. Ressel iz Ljubljane. Priporočila se vsa komur, da si ogleda ta krasen film, ki se je predvajal po vseh večjih mestih z velikim uspehom. Cene sedežev za šolsko mladino in vojaštvo po 2 Din. Za ostale: ložni sedeži 10 in 8 Din, balkonski sedeži 8 in 5 Din, parterni sedeži 8 in 5 Din, stojišča 3 Din. — V soboto, dne 14. maja t. l. se ustanovi v Ptuj Jugoslovansko-čehoslovaška liga. Za pristop se vabijo vsi, brez ozira na politično prepričanje. Občni zbor se vrši omenjenega dne ob 8. uri zvečer. Obišče nas g. čehoslovaški konzul g. dr. Ressel iz Ljubljane ter mnogo članov lige iz Maribora. Vljudo vabimo k mnogobrojnemu pristopu in udeležbi na občnem zboru!

Sleparska agenta. Pred celjskim okrožnim sodiščem sta bila v soboto, 30. aprila obsojena na dva oziroma štiri mesece zapora dva zastopnika Jadranske zavarov. družbe v Trstu. Nabirala sta zavarovance za svojo družbo na ta prebrisan način, da sta se izdajala za zastopnika vsakokratne one zavarovalnice, pri kateri je bila njih žrtev že zavarovana. Dosegla sta tako, da so ljudje po njih priporočilu zavarovano vsoto zviševali ali zniževali v dobri veri, da gre za zavod, pri katerem so že zavarovani. Debelo pa so gledali, ko so začeli dobivati plačilne naloge od Jadranske zavarovalne družbe. Kajpak so plačilo odklonili, a Jadranska zavarovalna družba jih je tožila in radi izpovedi omenjenih dveh zastopnikov, ki sta trdila, da sta ljudem vse natančno in pravilno razložila, so bili tudi ob-

kot milijonarja. Kinopredstave: prva ob 3. uri, zadnja ob 7. uri zvečer. Ne zamudite in pridite od blizu in daleč, ker se boste izborna zabavali in pošteno nasmejali.

Slovenske Konjice. Orel v Konjicah priredi na predvečer instalacije novega arhidijakona in nadžupnika, to je v soboto, dne 21. maja ob pol 9. uri zvečer slavnostno akademijo z zelo bogatim sporedom. Na sporedu so pevske in telovadne točke. Vaje spremilja in med odmori igra omladinska godba iz Maribora. Kdor si poštenega, vselega užitka in razvedrila, naj se udeleži te slavnostne akademije.

Grize. Majokedaj se kaj sliši od nas. Radi tega, dragi nam Slov. Gospodar, ti hočemo podati bilanco našega dela za par mesecev nazaj. Pri nas se na društvenem in verskem polju precej gibljemo, kar je predvsem zasluga našega neumorno delavnega in požrtvovalnega kaplana g. Ivana Gramfole, kateri žrtvuje ves svoj prosti čas za naša društva, kakor so: katoliško Prosvetno društvo, Orel, Marijina družba itd. V novembur lanskega leta smo priredili pod njegovim vodstvom igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, 28. novembra 1926 smo jo ponavljali v korist novemu velikemu zvonu. 18. decembra smo dobili dva nova zvona, kar je zopet zasluga č. g. kaplana, kateri se je trudil z nabiranjem prispevkov. Ustanovili smo odsek Orlic. Naš Orel je nastopil letos v predpustu v veseligradi »Občinski tepček«, ki je bila povoljno rešena. Dekliška zveza je proslavila Materinski dan dne 25. marca z igro »Klavdija«, ki je bila prav dobro igrana. Najbolj preseñeni smo bili na velikonočno nedeljo, ko je nastopil pri slovesnem opravilu novi moški zbor pod vodstvom požrtvovalnega g. organista Rojnika. Želeli bi slišati vsako nedeljo tako krasno petje, saj pri enem cerkvenem opravilu, 1. maj smo krasno proslavili, in sicer dopolne krščansko socialno delavstvo z zborovanjem, na katerem je gospod oblastni poslanec Ogrizek v eno uro trajajočem krasnem govoru navduševal delavstvo za vzvišene cilje, popoldne pa naše priljubljeno pevsko društvo s spevoigro »Mlada Breda« in komičnim prizorom »Dva kmeta in kukavica«. Po predstavi je nastopil novi moški zbor, kateri je krasno zapel dve lepi pesmi. Castitamo g. organistu Rojniku, da je s svojim zborom dosegel v tako kratkem času tako lep uspeh. Upamo, da se bodo naši peyici oklenili društva in nam priredili še mnogo ur poštenega veselja, poseben upamo, da nam bodo pomagali dostojno proslaviti letošnji 40 letni mašniški jubilej našega priljub-

sojeni v plačilo. Naknadno pa se je pokazalo, da sta agenta pričala krivo in prijel ju je državni pravdnik. Pri tozadevni razpravi se je izkazalo, da imata ta dva še več tovarišev. Opozarjamo na ta goljufivi način zbiranja zavarovancev. Sploh naj bi ljudje bolj pazili na inozemske zavarovalne družbe in se v vseh vprašanih zavarovanja obračali le na svoje domače zavode.

Žrtev božjasti. 23 letni Štefan Lipovšek iz Medloga pri Celju je bolehal na božjastnih napadih. V torek, 3. maja popoldne so šli starši imenovanega na polje in ga pustili samega. Štefan je šel kidat najbrž gnoj, pri delu je dobil božjasten napad, ki ga je vrigel v gnojnico, kjer je revež utonil. Ko so se namreč opoldne svojci vrnili s polja, so ga našli mrtvega v gnojnici.

Z novim voznim redom, kateri stopi z dnem 15. maja v veljavo, se upelje med postajama Zidani most—Celje nov osebni vlak, in sicer tako, da vlak št. 614 in 621, ki je dosedaj vozil iz Ljubljane samo do Zidanega mosta, bo z novim voznim redom vozil do Celja in obratno. Vlak bo vozil zjutraj po 5. uri iz Celja proti Ljubljani in bo popoldne po četrty uri vozil iz Zidanega mosta proti Celju. Vlak bo posebno ugoden za prebivalce v laškem okraju in je želeli, da se ga prebivalci tudi poslužujejo.

Pozor pred goljufivimi agenti! Neki brezvestni ljudje iz Zagreba hodijo od hiše do hiše in siljo ljudi z nakupom nekih ničvrednih srečk. Mnogi so jim nasledili. Od uboge bajtarice iz Sv. Jurija v Slov. goricah so izvalili 1000 Din. Pravijo, da je s prvim plačilom vse plačano. A na to dobijo žrtev teh agentov vsak mesec pozive, da morajo plačati se 19 obrokov. Zagrebški advokatje so na ta način že mnoge dobili v svoje roke. Še enkrat resno svetujemo: Naženite turje agente od hiše, ne razgovarjajte se z njimi, ne dajte jim svojega podpisa in ne denarja. Sumljive ljudi takoj naznanite orožnikom!

Pozor! Kdor še ni poizkusil Schichtovega terpeninovega mila, ne ve, kaj je dobro.

Velika dobrodelna tombola. Dne 12. junija t. l. priredi podružnica Osrednjega društva nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev na Glavnem trgu v Mariboru veliko dobrodelno tombolo. Dobitki so: I. tombola: spalna soba iz trgeda lesa; II. tombola: šivalni stroj; III. tombola: zlata ura; IV. tombola: moško kolo; V. tombola: prašič in še mnogo manjših, krasnih in dragocenih dobitkov. Vsaka tablica stane 2 Din 50 para. Ker je čisti dobiček namenjen bolnim in podporo potrebnim članom, njihovim vdovam in sirotam, se usojajo poštni uslužbenci obrniti na cenjeno občinstvo in zaprositi za vsestransko naklonjenost in podporo. — Odbor.

VOZNI RED veljaven od 15. maja naprej je v zalogi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru pravkar izšel. Letošnja izdaja vsebuje vse proge Slovenije, na kar posebej opozarjamo. Vkljub temu je ostala oblika stara — priročna. Posežite hitro po njem.

Med. univ. dr. Zdenko Matiašič se je preselil iz Gosposke ulice 46-II v Krekovo ulico 4-I.

Prostovoljno gasilno društvo Staranovavab vabi vse prijatelje in dobrotnike gasilnega društva na priditev, ki se vrši dne 22. maja v nedeljo v gostilni Kosi v Križevcih s sledečim sporedom: Takoj po večernicah plezanje na narobe postavljeno majniško drevo, nato tekma kolesarskega društva nad Lokavce, Norišince, Sv. Križ. — Vstopnina majhna; čisti dobiček je namenjen za gasilsko spravo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Dolgoš. Kdor se hoče v nedeljo, dne 15. maja pošteno razvedriti, se vabi, da pride v Dolgoše, kjer priredi prostovoljno gasilno društvo ustanovno veselico na vrtu gostilne g. Antona Riedl. Za dober prigrizek in izvrstno kapljico bo preskrbljeno! Opozarjamo, da vozi iz Maribora v Dolgoše v nedeljo mestni avtobus, in sicer ob 2. uri popoldne izpred velike kavarne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnih potrebščin, vabimo k obilni udeležbi.

Žrebanje loterije prostovoljnega gasilnega društva Mihovce—Dragonja vas, se vrši dne 15. maja 1927. Vabljeni ste vsi, kateri imate srečke, ker se vrši obenem tudi prosta ljudska zabava.

POSLANO.)

Gospodu Alojziju Kovaču v Celju. Na Vaše vprašanje, zakaj vendar ne povečamo svojih prodajnih prostorov in ne pomnožimo števila prodajalcev, Vam odgovorjamo: Tega ne storimo v Vašo lastno korist kakor tudi v korist drugih kupcev, kajti veliki in pretirano dra-

*) Za vsebino pod to rubriko uredništvo ne odgovarja.

Ijenega g. župnika Ivana Krančiča. To bi bile v kratkem naše novice. Sedaj se hočemo pogostje oglašati.

Ponikva ob južni žel. Katoliško Prosvetno društvo na Ponikvi priredi v nedeljo, 15. maja, ob 3. uri popoldne pod Zličarjevim kozolcem Krekovo igro »Tri sestre«. Domačini in sosedje iskreno vabljeni.

Loka pri Zidanem mostu. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 22. maja t. l. gledališko predstavo štiri dejanko s petjem »Ukradeni biseri«. Vsi prijatelji lepe zabave in društva vabljeni!

Pevski koncert v nedeljo, dne 15. maja 1927.

V naši lepi štajerski naj se zopet poživijo društveno petje! Zato smo sklenili, da organiziramo petje po naših društvi in združimo te zore na skupno delo in jih pripravimo za skupne nastope. Kot začetek tega je naš prvi okrožni pevski koncert v Mariboru dne 15. t. m., ob 4. uri popoldne v Götzovi dvorani s sledečim sporedom:

1. A. Foerster: Povejte, ve planine ... Moški zbor. Slov. pevsko društvo Maribor.
2. J. Aljaž: Domovini. Mešan zbor. — Fr. Ferjančič: Naš prapor. Središče, pevovodja g. Ferd. Filipič.
3. a) J. Semjanov: Na zeleni gori. Moški zbor. — J. Vole: Škrjančki. Moški zbor. — b) Dr. A. Schwab: Kukavica. Mešan zbor. — Dr. B. Ipavice: Slovan, na dan! Mešan zbor. Sv. Martin pri Vurbergu, pevovodja g. Stanko Novak.
4. Al. Mihelčič: Slavček. Moški zbor. — A. Nedved: Ljubezen in pomlad. Moš. zbor Konjice, pevov. G. Smogavec.
5. St. Premrl: Napitnica. Mešan zbor. — St. Mokranjec: Srbske narodne pesmi II. Mešan zbor. Slov. pevsko društvo Maribor, pevovodja g. Jan. Ev. Gašparič. — Odmor.
6. a) Dr. B. Ipavice: Brezi jadra. Moški zbor. — L. Hudovernik: Naša zvezda. Moški zbor. — b) A. Nedved: Nazaj v planinski raj! Mešan zbor. Združeni zbori.

goceno opremljeni prodajni prostori z velikim številom zaposlenih ljudi stane ogromno denarja, ki ga mora plačati končno vendar le kupec. Mi pa Vam te izdatke prihranimo in Vam damo raje blago toliko ceneje. Vsled tega lahko prodajamo cenejše kakor drugod in boljše kakor drugod, vrhu tega lahko dobite darila v denarju. Prečitajte si našnjinserat.

Z odličnim spoštovanjem

Ljubljanski magazin, Celje.

Za razvedrilo.

Politična uganka. Kdo zna pokazati, kaj je po — li — ti — k — a?

Druga politična uganka: Šviga švaga ven čez prag — s kom tako?

Poklon. Neka gospodična ki bi rada veljala še za mlado, je praznovala rojstni dan. Ko so ji častitale njene sotovarišice, jim je povedala, da dobi vsako leto od svojega strica za rojstni dan lepo knjigo! Neka lahkomišelnja prijateljica pa jo je prosila: »Pokaži nam te knjige! To mora biti krasna knjižnica!«

Zavarovanje. Neki kmet, ki je bil znan, da je zvit kot kozji rog, je pripovedoval svojemu sosedu, da se je dal zelo visoko zavarovati zoper požar in zoper točo. »Kako se ogenj naredi že vem, ali kako boš točo naredil, to mi je pa uganka!«

Med večerno molitvijo je mali Janezek motil sestrico, ki je pa takole molila: »Ljubi Bogec, oprosti mi, da Janezeka malo našeškam, ker mi nagaja, potem boma pa naprej molila!«

Rešitev ugank: Drevo, ki ne cveti, pa vendar rodi, je hrast. — Človek, ki je od spredaj in zadaj enak je Čič. — Cvet rdeč itd., je človeški jezik.

V kozjem hlevu: Mesar pride v hlev, v katerem so bili: kozel, koza in kozliček. Ko ga zagledajo, zavpije kozliček: »Mene ne!« Takoj za njim kozel: »Tudi mene ne!« Koza pa zamrmra: »Kar mora bit', mora bit'.« Ko pa je mesar kozlička odnesel, pa je jokala za njim: »Nikoli več, nikoli več!«

Gospodarstvo.

Kako se kaže v goricah. Poročila iz raznih krajev Slovenije naglašajo, da nastavek grozdja ni obilen, kar je bilo tudi pričakovati vsled lanske deževne letine. Trta je otrok solca in toplote in ne prospeva v dežju in mrzlih nočeh, katerih je bilo lani vse preveč. Zato je mnogo poganjkov brez kaverkov (grozdja) in le najmočnejše kažejo po en, redko dva grozda. Sicer pravi pregovor, da se grozdje rodi do Vrbanovega (25. t. m.) in zato bi bila vsaka končno veljavna sodba o množini letošnjega pridelka še preuranjena. Vendar pa moramo beležiti dejstvo, da naši vinogradniki z dosedanjim nastavkom grozdja niso zadovoljni. Razne uime, bolezni in živalski škodljivci še bodo itak zredčili dosedanje upe. V starejših nasadih, ki pešajo od leta do leta in tudi o onih goricah, kjer je lani gospodarila peronospora gre glas, da bodo malo rodne. Vremensko bolj občutljive sorte, kakor žlahtnina, traminec, muškati itd. kažejo tudi slabo. Dobro obdelani, poseben mlajši in pognojeni vinogradi pa kažejo tam, kjer se je v lepem vremenu koncem avgusta lanskega leta opravila tudi tretja kop, bolj prijazno lice, čeravno se najde povsod precej mrtvih oces, vključ milo zimi. Na šparonih se to posebno opazi. Leta 1917 je bil v spomladi nastavek grozdja baje tudi slab, toda izredna vročina je dozorela vsak grozd in zrastle je izvrstno vino. Pravijo, da je grozdje »teklo« in je bilo le malo tropin. Vsled dobre kakovosti so tudi cene poskočile in vinogradniki so bili zadovoljni. Bog daj, da bi bilo tudi letos tako. Od cvetočega grozdja do preše pa še je dolga pot. Vinske cene so stalne in kažejo navzgor. Na borzi v Zagrebu so poskočile za 8 do 10 odstotkov. Zaloge so precej izžrpane in do jeseni se bodo iskala stara vina, ker moramo približno do novega leta računati z konzumom starih vin.

Grozdni sukač, ta najhujši škodljivec naših trt, se je letos pojavil izredno zgodaj, in bo naredil občutno škodo, ako bi zopet nastopilo hladno vreme. Prve dni meseca maja so vinogradniki že opazili tega škodljivca, ki se je zbujal iz svojega zimskega spanja vsled levega vremena. Zanimivo brošurico je izdal o tem škodljivcu g. ravnatelj vin. šole A. Zmavc v Mariboru in želeli bi bilo, da bi jo preštudiral vsak napredni vinogradnik. Pokončevanju tega škodljivca bomo morali posvetiti največjo pozornost.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš. Že danes se opozarja na zborovanje, ki ga bo imela podružnica v nedeljo, dne 29. t. m. na srednji vinarski in sadjarski šoli. Razkladala in razkazovala bosta gg. ravnatelj Andrej Žmavc in profesor Jožef Priol stvari, ki so baš sedaj važne za vinogradnike in sadjarje. Začetek zborovanja ob 9. uri popoldne.

Glede desetka še enkrat opozarjamo, da je glasom predlogov poslancev Slovenske ljudske stranke prišlo v finančni zakon določilo, da je desetek med mrtvimi (starši in otroci) do vrednosti 150.000 Din popolnoma prost. Odštejejo se od cenilne vrednosti vsi dolgovi. Če je n. pr. posestvo po umrlem očetu cenjeno na 260.000 Din, a dolgovi znašajo 120.000 Din, ne plačajo otroci nobenega desetka. Med živimi pa ta ugodnost ne velja. V tem slučaju se je na predlog naših poslancev znižal desetek pri nepremičninah (zemljiščih in hišah) od dosedanjih 6 na 4%, pri premoženjih pa od sedanjih 2 na 1%. Znižani desetek velja od 1. aprila 1927 dalje. Te dni je izšel v Uradnem listu fin. zakon, ki vsebuje določila o teh ugodnostih.

Uradno opozorilo davčnega okrajnega oblastva v Mariboru. Dne 15. maja 1927 poteče rok za vložitev prošnji za davčno prostost po predzadnjem odstavku člena 81 fin. zakona za leto 1927-28 za nove hiše in nove dele obstoječih zgradb, ki so bile dograjene v času od 1. jan. 1926 do 31. marca 1927. Po tem členu se omenjene stavbe na prošnjo naknadno oproste hišne najmarine in sicer v Mariboru za dobo 15 let, v starih krajih okoliša mariborske davčne oblasti pa za dobo 10 let. Hišne razredarine se ne

oprosti. Prizadevi se opozarjajo, da morajo prošnjo za to davčno prostost vložiti najkasneje do 15. maja 1927 tudi za slučaj, če so že svojčas zaprosili za davčno prostost po splošnem zakonu iz leta 1911. Prošnje so podvržene kolektivnemu po taksnem zakonu. Isto davčno prostost uživajo tudi hiše, dograjene izza dne 1. aprila 1927. Za te hiše pa je treba vložiti prošnje v 30 dneh od dne, ko se je izdalo privolilo za porabo, če pa se začne poraba prej, od dne dejanske porabe.

Plačevanje z 20% boni se začne, čim bo finančna delegacija izdala tozadevna navodila. Se enkrat ponavljamo, da se bo letos sprejemalo za plačilo zaostalih davkov samo one liste, ki se glasijo pod 1000 kron in tiste, ki nosijo ime dotičnega davkoplačevalca ali njegove žene.

Sv. Urban. Tukajšnja čebelarstva podružnica naznanja, da se vrši dne 22. maja, ob 3. uri popoldne po večernih predavanjih o čebelarstvu v šoli in pri šolskem čebelnjaku. Predavati pride g. Ivan Jurančič. Opozarjamo vse, ki se za to važno gospodarsko panogo zanimajo, da pridete, ker sedaj je prilika, da se naučite, posebno mladina. Prosim vse čebelarje, ki še niso člani, da ob tej priliki pristopijo k podružnici in plačajo članarino, katereja sicer res malo dražja ali treba je pomniti, da dobite za to dober strokovni list, iz katerega se lahko naučite res umno čebelariti. Čebelarji iz okolice Sv. Urbana in Vurberka pokažimo, da nismo zadnji v Slov. gorah. K obilni udeležbi vabi odbor.

Marija Snežna. Novi živinski in kramarski sejem se vrši tukaj dne 20. t. m. Vabljeni ste živinorejci, kupci in kramarji, da tukaj na skrajni severni točki Slovenije uživimo ta sejem v procvit kmetovalstva in v zadovoljstvo kupcev.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 29. aprila se je pripeljalo 246 svinj, 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5-6 tednov stari komad 90 do 125 Din. 7-9 tednov stari 150 do 200, 3-4 mesece stari 330 do 350, 5-7 mesecev stari 430 do 450, 8-10 mesecev stari 540 do 560, 1 leto stari 1100-1200, 1 kg žive teže 9.50 do 11, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 201 komad.

Mariborski trg, dne 7. maja 1927. Na trgu je bilo 23 slaninarjev s 51 zaklanimi svinjami, ki so prodajali meso in slanino po 15 do 27 Din; pri domačih mesarjih so ostale dosedanje cene. Krompirja, zelenjave in drugih živil je bilo 50 vozov. Perutnine je bilo okoli 600 komadov, ki se je prodajala po 15 do 120 Din komad. Kozlički (32 komadov) 50 do 110 Din, domači zajci 15 do 35 dinarjev komad; jagnjeta (14 komadov) 100 do 150 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvellice, sadike. Krompir 9 do 10 Din mernik (7 in pol kg) ali pa 1.25 do 1.75 Din kg, česen 12 do 18, čebula 5 do 6; kislota zelje 3 do 4, kislota repa 2, glavna solata 10 do 12 Din kg, karfiol 4 do 12 Din kg. Sadje: jabolka 4 do 16, črešnje 40 Din kg; mleko 2.50 do 3, smetana 10 do 14, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 20 Din liter, limone 0.75, pomaranče 1 do 3 Din komad, datelji 24 do 36, med 30 do 35 Din kg, jajca 0.75 do 1.25 Din komad. Lončena, lesena in slamnata roba 1 do 100 Din komad; lesene grablje 6 do 8 Din, brezove metle 2.25 do 5 Din, sirkove metle 7.50 do 8 Din, leseni vozički 150 do 300 Din komad. — Mariborski trg se vedno in vedno povečuje, in sicer tako, da v kratkem Glavni trg, Koroška cesta in Vodnikov trg s Strossmayerjevo ulico vred ne bo zadostoval za ta vedno in vedno jako dobro založeni in obiskani tedenski trg in ga bodo morali prenesti.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 4. t. m. je bilo (vsled deževnega vremena) samo 8 vozov sena in 2 voza slame, v soboto, 7. t. m. pa 23 vozov sena, 6 vozov otave, 3 vozove stelje in 16 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 55 do 80 Din, otavi 60 do 65 Din, stelji 25 do 30 Din, slami pa 25 do 35 Din za 100 kg; slami tudi 1.25 do 1.50 Din za škop.

V Mariboru se je od 8. t. m. pivno pocenilo za pol dinarja pri litru.

Cerkvena oblast zoper bogokletno glasilo marib. socialdemokratov.

Lavantinski škofijski ordinarijat je poslal na vse župne urade okoliščino, s katero izraža globoko obžalovanje nad bogokletnim pisanjem socialdemokratskega lista »Volksstimme« in odločno svari vernike, da tega lista čitati ne smejo! Dopis slove tako-le:

V svesti si svoje težke odgovornosti, ki jo nalaga sv. Cerkev zlasti škofom glede budnega nadzorstva nad čitanjem in širjenjem veri in krščanskemu življenju kvarnega časopisa, sem v smislu cerkvenih predpisov primoran svariti vse vernike pred čitanjem, naročanjem in širjenjem nemško pisanega tednika »Volksstimme«, ki izhaja v Mariboru.

Ta list že dalje časa namenoma in sestavno napada krščansko vero in krščansko pravost sploh, smeši posamezne katoliške verske resnice ter sramoti in blati cerkev, oblast, kat. duhovščino in redovništvo. Potrpeli smo in čakali, da bo uvidevnost uredništva premagala to obžalovanje vredno uničevanje krščanskega verskega življenja. Zaman! Kar je objavila »Priloga Volksstimme« za 1. maj 1927, presega meje obzirnosti in dostojnosti. V članku »Die Religion als Sittenverderberin«, spisal Robert Schab-hietl (Vera zastrupljena poštenosti) se brezobzirno zavračajo in izkrivljajo katoliške verske resnice. Temeljno katoliško resnico o presveti Trojici naziva člankar višek neumnosti. Zgodbe sv. pisma imenuje lažnjive bajke. Boga dolži z brezprimerno zlobo popolnega brezbožnega: prešuštva, napuha, krivice, tiranstva, naziva ga morilca nedolžnih žrtev (v vesoljnem potopu), predhodnika krvoločnega morilca betlehemskih otrok, kralja Heroda; s posebno naslado se norčuje iz »žene Jožefove« kot imenuje Marijo ter njenega razmerja do Boga pri Kristusovem vstopu v svet itd. itd. Namen take bogokletne pisave je prozoren: oslovila naj bi se krščanska vera in krščanska pravost delavskim vrstam, očetom in materam, deklicam in fantom in celo nepokvarjenim otrokom!

Kakšna zloba! Ali ni ravno krščanstvo s svojimi nauki o dotlej nepoznani krščanski ljubezni prineslo blagovest in rešitev vsem trpečim in revnim, kakoršnih je toliko med delavskim in kmečkim slojem?

Po teh ugotovitvah je jasno, da spada list, pa naj se imenuje tako ali drugače, ki namenoma širi med katoličani mržnjo do Boga, do katoliških verskih resnic in do kršč. življenja, v vrsto onih časnikov in knjig, katerih čitanje je katoličanom prepovedano že iz naravnega prava iz kršč. ljubezni do samega sebe. Verniki, ki brez upravičenega vzroka čitajo take časnike in knjige, se namreč lahko miselno izpostavijo nevarnosti, da zavržejo sv. vero ali da se npravo izkvarijo ter obremene svojo vest s smrtnim grehom.

K temu pripominjamo, da liberalni listi nimajo niti besede obsodbe ali ogorčenja nad tem početjem, nasprotno,

Schichtovo

terpentinovo milo

svojimi 7 odlikami

Terpentin v milu.

Terpentin odpravi lahko in meljito vsako nesnago, posebno pa madeže, znoj, saje i. t. d.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljice za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla glava.
7. Razkuženje perila.

začeli so celo zagovarjati socialiste v njihovi gonji zoper vero, katoliško Cerkev in duhovnike. V tem so si edini socialisti in najbolj kruti kapitalisti. Čudimo se, da delavstvo ne vidi, kako jih socialisti vlečejo v odvisnost liberalnih kapitalistov. Ako jim še to ne odpre oči, potem so sami krivi svojega težkega življenja, ker ne bo socialna pravičnost med ljudmi, dokler ne bo verskega prepričanja in verskega življenja med delodajalci in delavci.

Pisma iz domačih krajev.

Grabe pri Ljutomeru. V minulem tednu nam je zopet kruta smrt dne 6. maja pobrala na Grabah pri Ljutomeru ljubkega fanteka, komaj 3 leta starega, po kratki mučni bolezni, Mirkota Znidarič, sinka posestnika in župana občine Ključarovi. Drugi dan je umrla po dolgi mučni bolezni dobra mati in babica Terezija Kovačič, stara 64 let, istotako iz Grab. Svetila jima večna luč!

Stari trg. Prostovoljno gasilno društvo v Starem trgu pri Slovenjgradcu priredi dne 6. junija 1927 tombolo z izredno lepimi dobitki na vrtu g. Ant. Uebl v Starem trgu. Začetek ob 2. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se vrši tombola v nedeljo dne 12. junija. Po tomboli prosta zabava, pri kateri sodelujeta dve godbi in moški ter mešani pevski zbori. Vrt krasno električno razsvetljen. Cisti dobiček je namenjen za nakup nove brizgalne. K obilni udeležbi vabi odbor.

St. Andraž pri Velenju. Pri nas so silno vedoželjni ljudje in zato zelo radi berejo. Kako Andražani radi berejo, kaže že dejstvo, da marsikomu izgine kakšen list. Posebno imenitni so takšni, ki prihajajo k nam v redkejšem številu. Marsikomu se namreč zdi škoda denarja, ki bi ga potrošil za kakšen list, zato si ga pa kar enostavno prisvoji od drugega naročnika. Da tistemu, ki mu list izgine, to ni všeč, je jasno. Tudi meni je kar tako na lepem izginila peta številka »Mladike« in 18. številka »Domoljuba«. Tistemu, ki mi je »Mladiko« vzel, želim, da jo z užitkom prebere, potem si jo pa naj naroči, saj stane s prilogo vred komaj 100 Din, meni jo naj pa lepo vrne; kajti vsak ima rad svojo stvar. — Fr. Tajšek.

Polzela. »Vojska bo«, ta novica je kakor menda drugod, vznemirila tudi Polzelane. Vse je bilo nekako splašeno in vznemirjeno in razne alarmantne vesti gotovih časopisov so ta strah se povečale. Še pač niso pozabljene grozote zadnje vojne, ni še pozabljeno okrog 70 žrtev, katerih kosti ležijo večinoma neznano kje, brez križa, kjer bi ostali lahko zmolihi očenaš, brez gomile, kamor bi ljubeča roka položila šopek ali ob vseh svetnikih prižgala lučko. Da niso še pozabljeni — malo je manjkalo — priča spomenik, kateri se bo postavil še letošnje leto pred župno cerkvijo na Polzeli! Na kamenitni, do 4 metre visokem podstavku, ranjen umirajoči lev, bo pričal še potomcem, da niso še pozabljeni naši dragi, ostali na bojnih poljanah. Podstavek bo bo izvršila tvrdka Vadrnik iz Ljubljane, leva pa bo izklesal akademični kipar Lojze Dolinar. — Tudi pri preostalih še ni pozabljeno vojno tovarištvo, vojno prijateljstvo. V nedeljo, dne 22. maja pride na Polzelo g. vojni kurat Bonač, kateri bo pridgal zjutraj v cerkvi. Po maši, katere se bo vršila za rajne vojake, bo v cerkvi tudi darovanje za spomenik. Nato pa so povabljeni vsi bivši vojaki, pa tudi drugi, v dvorano k Cizeju, kjer se bo vršilo zborovanje ter se ustanovila podružnica zveze bivših vojakov. Govorita g. bivši vojni kurat Bonač in major g. Colarič. Spomnili se bomo na snežne Karpate in na krvavi, neodrešeni Doberdobi! Tovariši iz svetovne vojne, naj ta dan nikogar ne manjka ne v cerkvi in ne na zborovanju. Na svidenje!

Škofjavan. V 18. št. »Slov. Gospodarja« smo čitali izjavo g. Ig. Sameca, da on ni bil pisec dopisa v 16. številki, v katerem se očita tukajšnjemu županu nemčurstvo. Temu županu se pač vidi, kako slabo zna misliti; on skoro ne more storiti večje bedarije, kakor da dolži g. S. dopisovanja. Kljub temu, da ima župan v Škofjavi adjutanta, kakor menda nobeden župan v Sloveniji ne, ne more izslediti pravega dopisnika. Dopisovanja v »Slov. Gosp.« je bil prvi osumljen »oni od Sv. Tomaža«. Dopise, ki so ga bolj živo zadeli, je napisal g. Samcu, kar se je pa izkazalo, da imenovana nista kriva. Sedaj sem pa radoveden, če bo njegov adjutant tretje izvolil pravega dopisnika, kar pa upamo, se bo mogel precej truditi. Gospod župan in adjutant naj nikar ne iščeta dopisnika okrog Sv. Tomaža ali na Arclinu, naj ga rajši iščeta v svoji bližini; ali mislita, da smo mi sosedji tako zabiti, da nismo zmogni takih dopisov napisati; pa se zaenkrat motita. Svetujemo županu, naj se lepo potolaži, ker gradiiva za dopisovanje zoper njega imamo več kot v izobilju, kar nam pa sam lahko prizna. Na članke v tem listu nam pa nikar ne odgovarjate, saj vaši odgovori niso niti toliko vredni, kot tisti sneg, ki vam je preteklo zimo od čevljev zletel, vsaj vam jih vse z dokazi ovržemo. Ako jih Vi lahko nam tako kot mi vam, pa tudi lahko odgovarjate, pa samo premislite prej, da ne bomo imeli toliko nepotrebnega popravljanja. Za g. župana je najbolje, da študira, kako bo izvršil sklepe odborovih sej in kako bo ob času občinskih volitev agitiral proti naši stranki ter grehe, ki jih je storil ob času županovanja, naprti prištevane naše stranke, predvsem pa gg. Samcu in Dremel-u, pri čemer mu bomo pa, kakor sedaj tudi tedaj, načrte prekrizali. Sedaj pa naj gre g. župan Kožuh vprašat za svet g. . . na občino, tam ga bo gotovo dobil od ge. M. . . č.

Špitlari pri Konjicah. Dne 6. maja 1927 je umrla gospa Marija Berče, komaj 30 let stara. Zapušta potrtga moža, župana in štiri mladoletne otroke. Njenega pogreba v nedeljo se je udeležilo veliko ljudi ob blizu in daleč. Rajni naj sveti večna luč!

Šmarje pri Jelšah. Razrešen je svojih poslov dosednji načelnik okrajnega zastopa Ferlinec in je na njegovo mesto imenovan Janez Anderlüh, pos. v Šmarju.

Šmarje pri Jelšah. Umrla je 4. t. m. na praznik varstva sv. Jožefa v Stranju Marija Smole, pd. Rokova mati v starosti 62 let. Celih sedem let je bila priklenjena na bolniško postelj. Vendar je z obdobjem vredno potrpežljivostjo prenašala dolgotrajno bolezen. Največjo tolažbo je čutila, kadar je obiskal kako duhovnik gostoljubno Rokovo hišo. Pokopali smo jo na prvi petek Marijinega meseca. Blaga mama-mučenica, odpočij si od svojega trpljenja na Srcu Gospodovem, kjer naj ti cvete večnolepi majnik.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo, dne 15. t. m. priredi slatinsko pevsko društvo »Sloga« v dvorani g. Habjana pevski koncert, na katerem se bodo izvajale lepe umetne in narodne pesmi. Vstopnina zelo nizka, to je od 2 Din naprej. Začetek ob pol 4. uri. Priporočamo vsem ljubiteljem naše lepe slovanske pesmi, da se lega koncerta udeležijo. Pokažimo, da tudi Šmarčani imamo smisla za take prireditve. Prirediteljem pa kličemo: dobrodošli!

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znakih. Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Vajenca sprejme takoj valjni mlin Mastnak, St. Jurij ob juž. žel. 651

Sprejme se služkinja za vsa hišna dela, Slovenska ulica 10. Kovačič Franja. 647

Pomočnika za izdelovanje gornjih delov čevljev, izurjenega in z daljšimi spričevali sprejemem takoj. Zorman J. Ruše. 639

Vajenec za sodarsko obrt se sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perilu, pri Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 644

Krharica, ne čez 40 let stara, se išče v večjo kuhinjo za gospodsko in družinsko hrano. Pismenim ponudbam pod »dobro kuharico 21«, naj se spričevala in če možno slika priloži. 643

Grem za oskrbnika ali šafarja; samski, 34 let. Razumem vsa poljska dela in živinorejo. Naslov v upravi. 654

Mladeka pekovskega pomočnika in vajenca sprejme pekarna Roman, Soštanj. 657

Sprejme se takoj priden pekovski učenec. Pekarna, Frankopanska ulica 9 v Mariboru. 667

Sprejem hlapca in dekla, ki smeta biti tudi zakonski par, proti dobremu plačilu v bližini Maribora. Več pove uprava lista. 669

14 letni fant, nadarjen, z odličnim spričevalom, išče mesta pri poštenem trgovcu za vajenca. Najraje v kraju, kjer je možnost obiskovanja obrtno-nadaljevalne šole. Ponudbe pod »zanesljiv« pošto ležeče, Ribnica na Poh. 678

Služkinja z dežele, stara 16 let, pridna in poštena, se sprejme pri obrtniku na deželi. Znati mora nekoliko kuhati in vrtna dela opravljati. Naslov v upravi pod »Poštena«. 673 2-1

Ekonom, več v poljedelstvu, živinoreji, vinarstvu in sadjarstvu išče službe. Naslov v upravi lista pod »Ekonom«. 578

Učenec z dobrim šolskim spričevalom, ki je šele izstopil iz šole, se sprejme v trgovini z mešanim blagom Ivana Schusteritsch, Sv. Vid pri Ptuj. 573

Dobra gostilna in tobakarna na deželi pri farni cerkvi in pri okrajni cesti se da na račun takemu, ki bi gostilno dobro vodil in da more kavčijo položiti. Ako hoče, ima zraven lahko tudi trgovino. Gostilno lahko takoj prevzame. Več se izve pri gospe Amaliji Esih, Nasipna ul. Pobrežje pri Mariboru. 680

Ugodna prilika! Kdor hoče svoj denar najbolj varno in najbolj plodonosno naložiti, naj kupi lepi mladi bukov in smrekov gozd, deloma že za sekati, ki obsega 18 ha 50 arov in 16 metrov, četrto uro od okrajne ceste in eno uro od kolodvora oddaljen, za kupno ceno 45.000 Din. Istotam prvovrsten travnik, ki meri 95 arov, na njem novo postavljena baraka za seno ob okrajni cesti se za 16.000 Din proda. — Oglasiti se je pri Ant. Kragl, gostilničarju in mesarju, Sevnica ob Savi. 675 2-1

Prodajam novo hišo pri farni cerkvi s trgovskim lokalom, 3 sobami, nekaj zemljiščem, Matvež Mec, Podboč, Poljčane. 671

Pozor! Mirni dom. Lepo posestvo v obsegu 2 oralov v krasnih Slov. gorah, obstoječe iz njive, sadonosnika in iz že plodnega novozasajenega vinograda se proda radi preselitve. Stanovanjska hiša je novo urejena; pripravljen je ves staveben material za zgradbo gospodarskega poslopja. Cena je zelo ugodna, zlasti še, ker je prostor zelo pripraven za vsako obrt. Vpraša in ogleda se pri Fr. Senekoviču, krojaču v Zitnicah, Sv. Jurij v Slov. gor. - Informacije daje tudi Maks Krajnc, Pobrežje, Drevoredna ulica 8. Maribor. 668

Gostilna in tobakarna. 8 oralov zemlje, poslopje v dobrem stanju, se proda radi preselitve. Natančno se se izve pri Francu Skrabl, posestnik in krojač, Ziče. 613

Oglasi v »Slov. Gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Zemljišče za stavbo, vinograd, gozdne dele in vršina na prodaj. Zibert, Mostec pri Brežicah. 655

Hišico, zidano, blizina železnice, takoj kupim. Ponudbe na A. Logar, Mačkovec, Prekmurje. 677 2-1

Posestvo pri Slov. Bistrici se da to leto v porabo zgolj proti plačilu davkov. Viljem Abt, eksport, Maribor. 640

Na prodaj je lepo posestvo, šest oralov v Partinju, 5 minut od velike ceste. Več se izve v trgovini Kermek, Močna, Sv. Marjeta ob Pesnici. 608

Prodaj mlin in žago na dobri potočni vodi, ki se lahko vsak čas nabere, da se lahko melje in žaga 14 dni zaporedoma. V mlinu je kamen in en valček, preša in vso orodje za tikvino olje delat. K temu spada blizu 10 oralov zemlje, 5 minut od glavne ceste, in 20 minut od žel. postaje. Pogoji se izvejo pri Alojziju Rakovec, Podgradje p. Ljutomer. 636

Kupim manjše kmečko ali vinogradno posestvo v okolici Maribora. Pismene ponudbe z navedbo cene na upravo lista. 634

Proda se okoli 100 hmelovk; osnažene so in ošpice. 5 m dolge po 4 Din; 6 m dolge po 6.25 Din; 7, 8, 9 m dolge po 8 Din. Več se izve pri g. Sikokošek, gostilničarju, Štore. 653

Prodaj 600 litrov zbirnega dobrega vina po 4.50 Din na postajo postavljene. Ivan Weinberger, cerkovnik, Velika Nedelja. 645

Pomožno motorno kolo, še v zelo dobrem stanju, se po ceni prodaja. Zorman J., Ruše. 638

Prodaj dirkalno kolo ali zamenjam za novo kolo oziroma za harmonike z doplačilom. Leo Šket, Smarje pri Jelšah. 652

Orehov les, okrogel, od 35 cm sred. premera in od 2 m dolžine navzgor la kupi več vagonov tt. Al. Neudauer, izvoz lesa, G. Radgona. 664

Proda se dobro ohranjen voz. Vrentuša Stefan, kolar, Tržaška cesta 6. Maribor. 661

Smrekov okrogli les, vsako množino kupi proti takojšnjemu plačilu električna žaga M. Obrn, Maribor, Tattenbachova ulica. 679 2-1

Dobro ohranjen hrastov sod, 756 litrov, po ceni prodaj Rud. Smolej, Ruška cesta 2. 658

Apno in cement dobavlja zelo po ceni Waigand v Mariboru, Frančiškanska 11. 555

Motorno kolo 2 HP za 2700 Din, istotako dobre gosli takoj prodam. Skaza, Krčevina, Ptuj. 611

Jetika! Znani zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik sprejema jetične v svojem zavodu Jánina, žel. postaja Rogaska Slatina, Stajersko. Pridite na pregled. 599

Kmetje in hišni posestniki, pozor! Kdo zida in hoče imeti najcenejšo zidno opeko, naj se nemudoma obrne na stavbeno podjetje Dragotin Korošec — Smartno ob Paki. 576

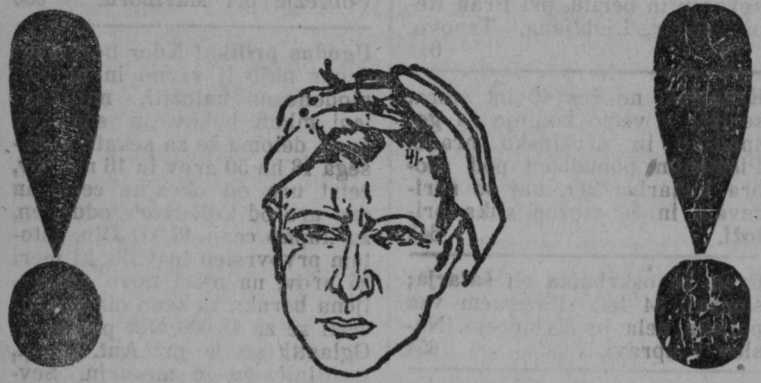
Hranilnica in posojilnica Sv. Primož nad Muto, r. z. z n. z. ima svoj občni zbor 29. maja, ob 13. uri pri g. Kosu na Muti po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1926. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev enega odbornika v načelstvo namesto odšlega g. Ivana Vomer. 5. Slučajnosti. Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši na istem mestu drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa pri vsakem številu navzočih združnikov. 639

Prostovoljno gasilno društvo v Studenih priredi dne 19. junija 1927, na začetku studeniškega gozda večjo veselico: blagosloavljanje motorne brizgalne in se zaprosijo vsa društva, da na ta dan ne prirejajo prireditev. — Poveljstvo. 649

Gornje dele za čevlje
v zalogi kakor po meri in naročilu iz prvovrstnega usnja, čisto in solidno izdelane kupite najugodnejše
v trgovini z usnjem
M. Ošlag
Maribor, Gl. trg 17
Najcenejša trgovina v tej stroki!

Kupim konja

arne barve, vzgojenega po žrebcu »Pollux«, ki se je nahajal pri Mali Nedelji. Ponudbe z označbo starosti, višine in cene je poslati Henrik Sarnitz, Sv. Lenart v Slov. gor.

Bolni živci!

Koliko dni leto ima, toliko postaj križevnega pota ima navorozen človek, ker slabi, izčrpani živci mu grenijo življenje in povzročujejo nebrojne boli. Trganje, zbadanje, omotica, mučna bojazan, glavobol delni ali v vsej glavi, šumenje v ušesih, blesketanje pred očmi, motenje prebave, nespanje, preobilno potenje, trganje v mišicah, nezmožnost za delo in še mnogi drugi pojavi so posledici slabih, izčrpanih bolanih živcev.

Kako se hočete rešiti te bede?

Pravi Kola-Lecithin je postal izvor dobrote za človečanstvo. On pospešuje na čudežni način vse telesne funkcije, krepi hrbitišče in možgane, dela močne mišice in kosti, daje svežost in veselje do življenja.

V borbi za zdrave živce

dela pristni Kola-Lecithin čisto čudeže; on dovaja redilne snovi do najskrajnejših mest za proizvajanje krvi, oživlja, drami, ohranja mladost in svežost.

Vi se morate sami prepričati, da Vam ne obljubljam nič neresničnega, ker jaz bom poslal v teku 14 dni vsakemu, kateri mi piše, popolnoma brezplačno in franko malo škatljico Kola-Lecithin in knjigo zdravnika, ki ima vsestransko dolgo preizkušnjo; boril se je tudi on s to boleznijo.

Pišite mi svoj natančni naslov in pošljem Vam takoj brezplačno kar sem obljubil.

ERNST PASTERNAK, BERLIN, SO.
Michaelkirchplatz Nr. 13, Abteilung 316.

Razpis natečaja.

Cerkveno konkurenčni odbor Sv. Bolfenk na Kogu pri Središču ob Dravi razpisuje v smislu odločbe gospoda sreskega poglavarja v Ptuj z dne 30. nov. 1926, br. 9682-5 — 1926 oziroma z dne 28. marca 1927, br. 1 584-14 — 1927 natečaj za zgradbo novega gospodarskega poslopja pri nadarbini Sv. Bolfenk na Kogu.

Proračunjeno je delo tako:

- I. Adapcijska dela Din 7.400.—
  - II. Izkopna in zidarska dela Din 59.274.59.
  - III. Tesarska dela Din 22.133.62.
  - IV. Mizarska, ključavničarska, pleskarska in šiparska dela Din. 11.995.—
  - V. Kleparska dela Din 3.495.40.
  - VI. Različna dela Din 1.389.—
  - VII. Nabavna cena potrebnega materiala loco Središče Din 95.000.—
  - VIII. Dovoz materiala in vode na stavbišče Din 55.300.—
  - IX. Vsi upravni stroški Din 4.012.39.
- Skupaj Din 260.000.—

Ponudbe naj se pošljejo na cerkveno konkurenčni odbor v roke načelnika Jožefa Breznika, Sv. Bolfenk na Kogu pri Središču ob Dravi, kjer je tudi načrt in proračun na vpogled razpeložen. Ponudbe je podati do 1. junija 1927. Odbor si pridrži, delo oddati komur hoče, seveda po naročilu g. sreskega poglavarja v Ptuj potom ofertne licitacije najnižjemu ponudniku.

Cerkveno konkurenčni odbor Sv. Bolfenk na Kogu pri Središču ob Dravi, dne 8. maja 1927.

Načelnik: Jože Breznik l. r.

660

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Pohorju r. z. z n. z. vabi na svoj

20. redni občni zbor

ki se vrši dne 22. maja t. l. v posojilniški pisarni v Ribnici na Pohorju, ob 9. uri s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1926.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sme sklepati brezpogojno.

Načelstvo.

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Laškem, reg. zadruga z n. zav. se bo vršil dne 30. maja 1927, ob 9. uri v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1926.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev: a) načelstva; b) nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se eno uro kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 663

Občni zbor

Nabavne in prodajne zadruga v Laškem, reg. zadr. z o. zav. se bo vršil dne 23. maja 1927, ob 9. uri v kaplaniji.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. zaključka za leto 1926.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 662

Redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Črni pri Prevaljah, r. z. z n. z. se vrši prihodnji četrtek, dne 19. maja 1927, in sicer ob 9. uri dopoldne v posojilniškem prostoru pri Drofelniku. K obilni udeležbi vabi vse združnike — odbor. 670

Novo došlo!

Priporočam vsem župnijam steklene krožnike za cerkvene in kapelske svečnike; cene po velikosti.

Trgovina stekla in porcelana

JOS. KOLLENZ, PTUJ

674

(gledališko poslopje).

Živinski sejem

v St. Ilju v Slov. goricah dne 16. maja 1927.

672

Javnosti.

Ker smo se odločili, znižati z najostrejšim konkurenčnim bojem splošne cene manufakturi, smo popustili pri sledečih blagu:

Pri štofih, ženskem volnenem blagu, pri ženskih svilenih robeih, oxfordih za močne moške srajce in pri vsem drugem blagu do 50%. Tako nizkih cen ne pri dobrem blagu ne boste dobili nikjer.

Vrhu tega imate možnost, da dobite kot darilo ono vsoto denarja nazaj, za katero ste kupili pri nas. Da se prepričate o resničnosti teh besed, vprašajte spodaj našete kupce, ki so že do sedaj dobili svoj denar nazaj.

Štev. 1253 g. Josip Gregorc, Locko, Nova cerkev

» 1388 » Franc Ramšak, Gaberje, tov. Westen

» 1670 » M. Cilenšek, Kamenec, Broslovec

» 1303 » kupec

» 1353 » kupec

» 1363 » kupec

» 1400 » kupec

» 1669 » A. Oevirk, Štore

» 1254 » Franc Sevshek, Št. Rupert, Laško

» 1332 » Franciška Zupanc, Zgor. Ponikva

» 1373 » Jakob Slemenšek

» 1295 » Lipovšek, Celje

» 1660 » Jožefa Lapornik, Št. Lenart št. 15

» 1314 » I. Videnšek, Celje, Dečkov trg

» 1430 » Marija Perovec, Mežica

» 1244 » M. Lapornik, Loka 10, Sv. Lenart

» 1237 » A. Perbil, Zavodna

» 1347 » M. Svetec, Spodnja Hudinja

» 1638 » Franca Goropevšek, Vransko 44

» 1307 » Alojzija Očko, Globoče, Vojnik

» 1252 » A. Schmidt, Celje, Gaberje

» 1231 » Roza Cizel, Grajska vas

» 1643 » Angela Kovač, Svetina 21

» 1662 » Franciška Vardel, Velika Pirešica 21

» 1338 » Roza Lamprecht, Lubečno 59

» 1304 » Ida Šket, Celje

» 1568 » Ivan Mihalak, Zgornja Ponikva

» 1401 » Martin Petre, Mežica

» 1242 » M. Podlogar, Dobrna

» 1323 » Emerik Drobinc, Trbovlje, kolodvor

» 1637 » Ivan Gorjanc, Žalec, Vrbje

Štev. 1213 g. Marija Košir, Dobrna

» 1205 » Knafal Karl

» 1194 » Ludvik Ravnak, pri Vojniku

» 1179 » Marija Jegrišnik, Liboje

» 1004 » kupec iz Št. Janja, Velenje

» 1190 » Tanšek Štefi, Celje, Zavodna

» 1129 » kupec, Przinska vas, Teharje

» 1107 » kupec iz Ovsenca, Štore

» 1212 » kupec iz Rečice ob Paki

» 1144 » Stožir Jože, Trnovlje

» 1203 » Križan, Aleksandrova 7, Celje

» 1217 » Vrečko Neža, Bovse, Vojnik

» 1039 » Sekožič, Kapla vas, Št. Pavel

» 1027 » Anton Koš, Zgornja Ponikva

» 1036 » Alojzija Zupančič, Št. Jurij ob Taboru

» 1189 » Katarina Horvat, Ljubečno

» 1193 » Lipovšek Terezija, Celje, Gregorčičeva ulica

» 1195 » Sivka Marjeta, Štore

» 1181 » Neža Krajshek, Prezinska vas

» 1137 » E. Pevec, Zibika, p. Pristava

» 1221 » Marija Mernik, Teharje

» 1122 » Josip Lečnik, Laško

» 1182 » M. Vodep, Št. Jurij ob južni železnici

» 1054 » kupec, Rimske Toplice

» 1090 » Franc Maza, Braslovče

» 1224 » Marija Grun, Gaberje

» 1095 » Zofija Kuder, Vrbje, Žalec

» 1088 » Franc Marot, Braslovče

» 1043 » Zibert, Rečica ob Paki

» 1071 » kupec iz Št. Pavla.

Na novo dobe zakupljeni denar nazaj ti-le kupci:

Štev. 1312 g. Lisek Matija, Svetina

» 1917 » Terglan Anton, Polzela

» 1378 » Egartner, Rogatec 79

» 1332 » Jos. Lubej, Celje

» 1396 » Volovšek Anton, Petrovče

» 1361 » Jožef Arlič, Frankolovo

» 1949 » Jožef Traumer, Arja vas

» 1947 » Gregor Perger, Braslovče

» 1962 » Franc Slopsak, Vojnik

» 1329 » kupec iz Celja

» 1362 » Mici Mirnik, Galicija

» 1353 » Alojzija Čerenjak v Novi cerkvi

» 1908 » Marija Kovač, Smartno, Gorica

» 1919 » Roza, Doganč št. 23, Dramlje

» 1941 » Ana Križnic, Seve št. 25

» 1974 » Marija Tepeš, Ljubečna št. 33

» 1981 » Viktorija Mihelič, Celje

» 1968 » Roza Lapornik, pri Krapnerju, Celje

» 1980 » Terezija Koželnik, Rečica ob Paki

» 1486 » Ljudmila Pajank, Podpeča, Črna

» 1482 » Terezija Dobrinšek, Mežica

» 1747 » Franc Brelih, Črna, Helengraben.

Za pošten denar — pošteno in poceni blago! To je podlaga naše trgovine! 666

Ljubljanski magacin v Celju,

[Kralja Petra cesta] št. 13.

»Vesoljni potop« v Ameriki.

Združene ameriške države je zadela strahovita nesreča. Najdaljša reka na svetu, Mississippi je prestopila bregove ter preplavila velikanske pokrajine, dvakrat tako velike, kakor je naša država. Tako strašne povodnji v Ameriki še ne pomnijo in tudi drugod na zemlji se po vesoljnem potopu kaj podobnega še menda ni vršilo.

Mississippi spada med največje reke na svetu, od skrajnih severnih mej pri Kanadi pa do južnega konca teče skozi vso državo ter se izliva pri velikem pristanišču New Orleans v Meksikanski zaliv. Reka je silno široka ter plovnata nad polovico svoje dolžine. V južnem toku jo obdajajo velikanske ravnine, ko so bile še pred 50 leti navadne prerije, po katerih so se podile črede divjih konj in so se vršili krvavi boji med belimi naseljenci in Indijanci. Danes so te pustinje izpremenjene že v velikanska rodovitna polja, obsajena po večini z bombažem. Radi vednih poplav so zavarovali obrežje z velikanskimi nasipi in že dolgo let ni Mississippi prestopil bregov.

Pred približno enim mesecem pa je pričel veletok radi neprestanega deževja v gorenjem toku polagoma naraščati. Vode se je vedno več nabiralo in v spodnjem delu reke so se pričeli bati poplav. Nihče pa ni mislil, da bo poplava tako velikanskega obsega.

Najprej je reka prestopila bregove pri mestu Vicksburg. Od tu je val poplave drvel proti jugu, vedno bolj se razširjajoč ter preteč. Reka je zelo naglo naraščala, v nekaj dnevih se je dvignila gladina za 20 metrov nad normalno višino. Nobeni nasipi niso več pomagali, voda je preplavila v nekaj urah cele dežele, in prebivalstvo si je komaj rešilo golo življenje, nekaj stotin pa je našlo smrt v valovih. Edina sreča je bila, da je v teh krajih zelo gost železniško omrežje, oziroma da skoro vsak farmer — kmet — poseduje lasten avtomobil, tako da so se lahko hitro rešili pred nevarnostjo, drugače bi bilo na tisoče mrtvih.

Velikanska nevarnost je pretila mestu New Orleans, ki šteje skoro pol milijona duš. Vodni val se je vedno bolj grozeče bližal in v mestu je nastala strahovita panika, vse se je pripravljalo na beg. Zdelo se je že, da je mesto izgubljeno, izročeno na milost in nemilost valovom. Inženirji so tuhtali, kako bi nevarnost preprečili ter prišli do sklepa, da je treba razstreliti nasipe na levem bregu reke, ki so dosedaj vzdržali vodni pritisk. Potem bi narasle vode našle nov odtok in gladina bi padla. Ker ni bilo druge rešitve, je vlada v to privolila. Toda uprli so se farmerji, ki imajo posestva na tem bregu ter grozili, da bodo ubili vsakogar, ki bi skušal nasip razstreliti. Vlada je moralala poslati z inženjerji cele regimente vojakov, ki so se na več mestih spoprijeli s farmerji ter so nastale cele bitke. Napori farmerjev so bili zaman, pod nasipe so na raznih mestih položili okrog 2000 kg dinamita ter ga na dano povelje z elektriko zažgali. Učinek je bil veličasten. Nad 50 metrov se je dvignil v zrak stolp dima, zemlje in vode, skozi nastale odprtine pa se je začelo valiti umazano valovje Mississippija. V nekaj urah je bila pokrajina v velikosti naše države pod vodo, ki je hrumela skozi odprtine v nasipih s tako silo, da je bilo slišati šumenje več ur daleč. Gladina vode je takoj padla za nekaj metrov in New Orleans je bil začasno rešen, seveda z velikimi žrtvami, ker se je moralo prepustiti valovom na tisoče hektarjev rodne zemlje.

Nad poplavljenim ozemljem krožijo letala ter javljajo vojaštvu, ki vodi rešila dela, kje preti nova nevarnost. Pogled iz letal na zemljo je strašen. Vse, kar obseže oko, je pod vodo, iz katere štrle tu in tam strehe in dimniki in najvišja drevesa. Železniški nasipi, telefonske proge, ceste, vse je pod vodo.

Ceste v krajih, kjer je nevarnost da bodo poplavljeni, so polne bežečih množic. Ljudje hite v varnejše kraje, žamejo s seboj živino, na vozičkih pa vozijo najpotrebnejše predmete. Vse drugo so prepustili valovom. Družine so v mestetih primerih ločene, otroci so izgubili v gneči starše — vse je zmešano.

Pogled na tok Mississippija je grozovit. Voda vali s seboj tramovje, strehe, mrtvo živino in vse mogoče predmete. Število ljudi, ki so izgubili streho, raste od dne do dne ter znaša danes že nad pol milijona. Za te nesrečneže so zgradili na višje ležečih krajih velikanska zasilna taborišča, kjer je nastanjenih na tisoče beguncev. Prehranjuje jih ameriški rdeči križ, ki je izdal za nje že milijone dolarjev; po celi državi pobirajo še naprej za nesrečneže.

Poplavljenih je dosedaj 100 velikih mest poleg nešteto mestec in vasi. Poplava sega od izliva preko države Louisiana, ki je do polovice pod vodo, bregove so pa prestopili tudi mnogi pritoki Mississippija: Red River, Arkansas, Missouri in Ohio. Pod vodo je nad 500.000 kvadratnih kilometrov.

Škoda je ogromna; pri površni oceni znaša nekaj 100 milijonov dolarjev. Koliko je to našega denarja, se da sploh težko misliti, ker je samo 1 dolar vreden 55 dinarjev. S to poplavo je uničena skoro četrtina bombaževga pridelka na svetu ter so cene bombažu že sedaj močno poskočile. Tudi na drugih pridelkih je škoda ogromna. — Cela Amerika bo to poplavo čutila, ker bo potreba žrtvovati ogromne vsote, da si opustošeni kraji zopet opomorejo.

Januš Golec:

Cesarjeva pištola.

(Odlomek iz vojnih spominov.)

K staroavstrijskemu pešpolku 97. smo dobili koncem vojne leta 1915 stotnika Pero Petrasa od karlovaškega polka.

Petras je bil po rodu Ličan, visoke rasti, močne postave, lepega obraza, katerega sta izklesovala dolga konca črni mustač v ličansko posebnost. Bil je že koj na prvi pogled celi junak, mirnega vedenja ter redkobeseden. S svojo mirnostjo ter ravnodušnostjo in to v najbolj nevarnih in odločilnih trenutkih si je priklenil nase srca sotovarišev in moštva.

V drugem vojnem letu 1915 ni nosil pri našem polku nobeden od častnikov ne sablje ne samokresa. Za na pot

in boj je bil oficir tedaj oborožen s palico, ki je izdala v slučaju potrebe mnogo več nego nerodna sablja. Naš ličanski Pero je že prinesel seboj od Hrvatov dolgo, grčavo batino, ki je bila na spodnjem koncu močno okovana in bi bila v slučaju zamaha oznanjevalka smrti. Kljub izredni moči se ni ponašal Petras nikdar, da bi bil pretepaval lastno moštvo, ali vihtel okovano palico po glavah Rusov.

Tako nekako v sredini vojnega leta 1916 je izdal cesar Karol povelje, da mora nositi vsak oficir na fronti v ozadju sabljo, v strelskem jarku samokres. Temu povelju se ni ustavljal nikdo, le Pero Petras ni hotel kar meni in tebi nič odložiti svoje lesene spremljevalke. Ker ga je oberst le silil na izpolnitev cesarjevega povelja, je stopil nečega dne k meni in me prosil:

»Čuješ, pope, piši Ti cesarju, naj mi pošlje pištolo za stonj, ker sam si je ne kupim.«

Gledal sem sprva prijatelja začudeno, a on je bil resnega mnenja, da mu mora cesar sam poslati zapovedano orožje, ker Petrasu je nabava predraga. Povdarjal je, da bi pisal sam, pa mu ne gre nemščina v taki oglajenosti izpod peresa, da bi bila dovolj zlikana za cesarjev razum.

Domenila sva se v toliko, da mi je prinesel prijatelj v hrvaščini sestavljeno prošnjo na cesarja in moja naloga je bila samo ta, da sem to prestavil v avstrijski vojski uradni jezik.

Čisto pisano prošnjo, ki je bila naslovljena na pisarno Njegovega Velikanstva cesarja Karla, je podpisal stotnik Pero Petras. Prošnja je bila prav kratka in utemeljena s pripombo, da ima podpisani doma družino in izdatek za novo pištolo bi občutila žena ter deca.

Petrasovi ulogi so se posmihali vsi višji predstojniki, skozi katerih roke je romala, predno jo je prejel sam cesar. Seve, nikdo ni verjel, da bo najvišji poveljnik avstrijske armade sploh odgovoril smešni ulogi priprostege oficirja. Prošnjiku ni bilo prav nič za pištolo, on je hotel le obdržati v slučaju zavrtnite prošnje batino.

Lepega dne je prinesel sel od divizije v polkovno pisarno zabojček, kojega sprejem je moral potrditi sam oberst. Pošiljka je bila iz dvorne pisarne na Dunaju, je imela po prvem omotu še drugega, na katerem so se glasila besede: C. in kr. stotniku P. Petrasu!

Vse je bilo radovedno: ali se skriva za tem drugim naslovom od cesarja podarjena pištola, ali resen poduk, kako se drzne navaden oficir nadlegovati zaposlenega cesarja s takimi malenkostmi kakor je en samokres.

Pošiljka iz najvišjih rok je zahtevala, da je poklical oberst prosilca Petrasa in celi častniški zbor, vpričo katerega so se vedno razdeljevali cesarski darovi, odlikovanja in ukori. Ko je bilo vse zbrano krog zavojčka, je poveljnik polka razmotal drugi ovoj in potegnil izpod tega pismo z lastnoročnim podpisom cesarja Karla. Pismo je oznanjalo, da cesarja veseli, ker ima tako odkrite častnike, in radi odkritosti mu pošilja svojo lastno pištolo, katero je nosil še kot prestolonaslednik pri pregledu italijanske fronte.

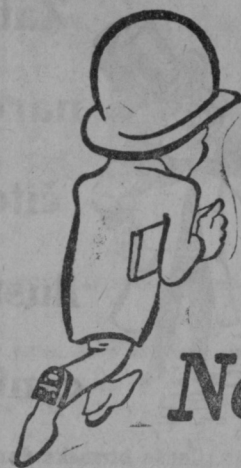
Od cesarja s pištolo odlikovani Petras je stal zravn kot sveča, le miganje s konci mustač nam je oznanjalo njegovo ginjenost ter veselje, da je pogodil prav, ko se je drznil prositi on edini v celi avstro-ogrski vojski mladega cesarja za podaritev orožja. Oberst ga je pozval, naj stopi k zavoju, naj vzame sam iz njega v usnjato torbico vtaknjeno pištolo, ki se je dala opasati s pasom. Petras se je pokoril temu pozivu, a predno si je pritril krog ledenj cesarsko darilo, je še odprl torbo in porinil v njo cesarjevo pismo. Oberst mu je čestital prvi k daru ter odlikovanju, za njim drugi tovariši, vendar ti bolj iz nevošljivosti nego iz odkritosrčnega prijateljstva.

Da ste ga videli tega visokoraslega Ličana, v kako veselje ter ponos mu je bila ta pištola. Opasan je bil z njo podnevu, v službi, pri kosilu in večerji in še ponoči, ako se je slekel, mu je bila pištola za zglatje. Nikomur ni maral pokazati orožja, le meni je nekoč omenil, da je vtaknil v torbico poleg cesarjevega pisma tudi testament za svojega najstarejšega sinka. Bil je že uverjen tedaj, da kljub obdarovanju s cesarsko pištolo vojne ne bo preživel in naj odpošljem po njegovi smrti visoko odlikovanje ženi in deci v Karlovac.

Ob Dnjestrju je bil naš polk, ko je stotnik Pero Petras še bil vedno skrbno opasan s cesarjevo pištolo. Začela se je ona znana in za avstrijsko vojsko porazna Brusilova ruska ofenziva. Fronto pred Petrasovim bataljonom so napadli po artilerijski predpripravi kozaki. Ruski znatni premoči se je posrečilo, da so zavzeli za nekaj časa postojanke. Pri tem boju je bilo več od naše strani ubitih, ranjenih ter ujetih. Stotnik Pero Petras je bil tudi izginil in nikdo ni videl, da bi ga bili odgnali kozaki. Še le temeljitemu iskanju njegovega zvestega sluga po vrhni ob Dnjestrju se je posrečilo, da je razvozljaj uganko z izginulim stotnikom. Šli smo pogledat k reki in nudil se nam je tale, zame nezabni prizor: Pero Petras in ruski kozak sta ležala oba v znak — mrtva. Petrasova desnica je še vedno segala proti vratu kozaku in ta se je oprijemal z eno roko stotnikovega pasu, na katerega je bila pritrjena cesarjeva pištola!

Natančnejši pregled žalostnega položaja nam je jasno povedal, da je bil pokojni Petras v boju za posest postojanke ranjen od puškine kroglice v desno stegno. Izstrelak mu je preluknjaj glavno žilo in rajni se je potegnil v vrbovje ob Dnjestrju, da bi si z močno prevezo ustavil kri ter si otel življenje. Pri obvezovanju ranjene noge ga je zalotil kozak in ti so bili vsi pohlepni po avstrijskih samokresih kakor volkovi na človeško kri. Za cesarjevo pištolo se je vnel med obema srdit boj, o katerem so pričale udrtine v pesku. Petras je bil močnejši od kozaka, a ga ni ustrelil iz cesarjevega orožja, ampak mu je zlomil z desnico goltanec. Med ruvanjem za pištolo je izkrmavel stotnik in tako sta padla oba nasprotnika majki smrti v krilo: eden radi pomanjkanja krvi, drugi s strtim grlom. — Od cesarja podarjena pištola je romala iz gališke fronte na naslov Petrasovega najstarejšega sinka, ki je bival tedaj v oskrbi matere v Karlovcu!

Slutnja Pero Petrasa, da cesarjeve pištole ne bo odnesel sam iz vojne, se je uresničila. Njegove kosti počivajo ob Dnjestrju, tik njega ruski kozak, ki je bil gotovo edini, kateremu je pretrgala nit življenja Petrasova orjaška desnica, ki je branila do smrti od cesarja podarjeno pištolo.

**Neutrujeni
veseli
kadar so
Palma
pete na
čevljih.**

Birma se bliža!

P. n. Da si bodo zamogli tudi revni sloji nabaviti obleko, bodem prodajal sukno od 26 dinarjev naprej kakor tudi drugo jako dobro blago ter tkanine za perilo in to po najnižjih brezkonkurenčnih cenah. Se priporoča J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

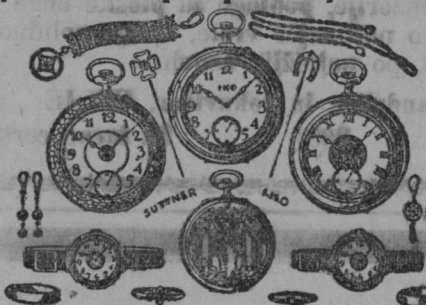
Dol

obvezo in glejte nove cene od čevljev:

Boks moški amerik.	Din 159.—
Boks « pol šimi	« 159.—
Boks « nizki	« 149.—
Boks nizki ženski	« 149.—
Sandali 26—29	« 48.—
Sandali 30—35	« 62.—
Sandali 36—41	« 81.—
Sandali 42—45	« 95.—

Naročite takoj čevlje! Pišite takoj po cenik z več 1000 slikami. Industrija čevljev in veletrgovina R. Stermecki, Celje, št. 24. Naročila čez 500 Din poštnine prosto. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar. 241

Nikdar prepozno, nikdar prezgodaj

ne pridete, ako imate zanesljivo uro iz švicarske tovarne firme Suttner. Suttnerjeve ure gredo natančno do sekunde. Popravljanja slabih ur stanejo sčasoma mnogo več kot ura sama. Brezplačno prejmete veliki ilustrirani divot-cenik, ako javite svoj točni naslov razpošiljalnici ur H. Suttner v Ljubljani št. 992. Cenik te stare, solidne firme nudi skoro neizčrpno izbiro ur, zlatnine, kakor tudi daril in praktičnih predmetov za uporabo.

Naložite denar le pri

**Ljudski posojilnici
v Celju**

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volcu«),
kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše
obrestuje. 58

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

**Oglasi v »Slov. Gospodarju« imajo
najboljši uspeh!**

Ravno se spomnim,
da se
bliža
birma!

Zato
naro-
čite
ilustr.
cenik,

Ma se prepričate, kje se najcenejše kupuje najlepša birmeska darila!
Pri meni dobite:

dobro niklasto žepno uro (3 l. jamstvo) že za . . . Din 88.—
srebrno uro za dečke, dvojni pokrov (5 l. j.) za samo . . . 250.—
srebrno uro za na roko (za dame) (5 l. j.) za samo . . . 220.—
precizno niklasto »Jupiter« uro (10 l. j.) za samo . . . 240.—
pravo niklasto »Omega« uro (10 l. j.) za samo . . . 395.—
pravo niklasto »Doxa« uro (10 l. j.) za samo . . . 340.—
lebro budilko (3 letno jamstvo) za samo . . . 60.—

Vsako naj zahteva veliki ilustrirani cenik brezplačno od
ekspozitne trdnice švicarskih ur:

»Jupiter«, Maribor.

Detajlna prodaja Aleksandrova cesta 27 prej A. Kliffmann,
Ekspozitni oddelek Aleksandrova cesta 35. 498

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar
pri
Okrajni posojilnici v Ljutomeru
r. z. z. n. z.
ki obrestuje hranilne vloge najbolje.
Tekoči računi.
Posojilo na poroštvo, zastavo in vknjižbo.
Urađuje za stranke vsak delavnik od 8.
do 12. ure. 59

Kilne pasove

tudi za najhujše kile, trebunše obveze proti različnim bo-
leznim, umetne noge in roke, različne aparate proti teles-
nim poškodbam, suspensorije, podlage za ploske noge itd.
izdeluje od navadne do najfinejše vrste, strogo solidno in
trpežno, po najnižjih cenah.

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar, CELJE
Slomškov trg 4. 260 Za farno cerkvo.

Cirilova knjižnica

obsega dosedaj sledeče zvezke:

1. Naša država (razprodano).
2. Jugoslovanski Piemont, 7 Din.
3. Slovenska žena, 10 Din.
4. Moj stric in moj župnik, 4 Din.
5. Gladiatorji, I. del, 8 Din.
6. Gladiatorji, II. del, 10 Din.
7. Nevidni človek, 7 Din.
8. Dušica, I. del 16 Din, II. del 25 Din, III. del (v tisku).
9. V libijski puščavi, 12 Din.
10. Živ pokopan, 8 Din.
11. Izpovedi socialisti, 16 Din.
12. Džungla, I. del 18 Din, II. del 14 Din.
13. Šumi, šumi Drava, 5 Din.
14. Slovenske gorice, 7 Din.
15. Zgodbe napoleonskega vojaka, 12 Din.
16. Mali svet naših očetov, 28 Din.
17. Iz otroških ust.
18. Kadar rože cveto, 8,50 Din.
19. Zadnji Mohikanec, 11 Din.
20. Dom.
21. Kratka zgodovina Maribora, 20 Din.

Dr. Ant. Mulej, odvetni v Mariboru
preseli svojo pisarno s 1. majem 1927 na
ALEKSANDROVO CESTO št. 11, I. nadstropje. 603

Denar naložite
najbolje in najvarneje
pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru
Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po
6%.
na trimesečno odpoved po
8%.

Ako hočete biti lepi

ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojim rokam
in svojimi vedno lepše postajajočimi lasmi, uporabljajte tudi Vi kot mi:
Fellerjeva mila zdravlja in le-
pote s marko „Elsa“ najple-
menitejše kakovosti. Vsebujejo
medicinsko preizkušene, dobro
delujoče sestavine, ki se opijejo
v kožo in jo oplemenjujejo. —
Poizkusite enkrat:
Elsa lilijino mlečno milo
Elsa rumenjakovo milo
Elsa glicerinsko milo
Elsa boraksovo milo
Elsa katransko milo
Elsa milo za britje
in nikdar ne boste hoteli upo-
rabljati drugega mila.
Za poiskav 5 kosov Elsa-mila že s zavoj-
nine in poštnine vred 52.— Din.
To ceno se razumejo le če se pošlje denar vnaprej, kar se proti povratju poštnine svila
za 10.— Din. — Naročila nasloviti različno takole:
Eugen V. Feller, lekarna v Stubici Donji, Elsa trg št. 641,
1549 Hrvatska. Kosm. IX.

Fellerjeva kavkaška pomada
za obraz in zaščito kože
„Elsa“. Ona Vam ohrani mla-
dost in lepoto, gladi gube na
koži in jo dela gibko baržunasto
mekko. Strmeli boste, kako
hitro Vam gineje pege, mozolei,
sojedi, razpokana in rdeča
mesta.
Fellerjeva močna „Elsa“ po-
madna za rast las zabranjuje
izpadanje las, prerano osivelost,
odstranjuje prhljaj, dela krhke
lase mehke in gibke ter pospe-
šuje rast las.
Za poiskav 1 lončka ene ali po 1 lonček
od obeh pomad s zavojnine in poštnine
vred 38.— Din.

Somišljeniki, širite naš list!

Novost. Umetno fino brušenje
za britve, škarje itd. vsako sre-
do in v petek v Ptuj, Glavni
trg. Enoletna garancija, nizke
cene. 587

Kolje za vinograd, lepo cepano
in žagano tudi kostonjevo pro-
da najcenejše Strasschill in Fel-
ber, trgovina z lesom, Maribor,
Pristaniška ulica 8. 633

STYRIA-KOLO
na
12 mesečne obroke
samo pri generalnem za-
stopstvu 345
ALOJZ USSAR
Maribor
Gospodarska ulica 20/I.

J. Kramberger

kleparski mojster

Sv. Ana v Slov. goricah

se vljudno priporočja vlč. duhovščini in slav-
nemu občinstvu za vsa v kleparsko obrt spa-
dajoča dela kakor: kritje zvonikov, popravo
in barvanje streh, brez stolpov ali ruštev.
Nadalje natika nove strelovode in popravila
stare.

Delo je točno in trpežno!

Naznanilo.

Dne 7. majnika 1927 otvorim v lastni hiši v Celju,
Matija Gubčeva ulica (preje gostilna Štefan Čoh)

konjsko mesnico

kjer bodem imel vedno le prvovrstno sveže meso na raz-
polago. V zalogi bodem imel tudi prekajeno meso in
klobase.

V gostilni bodem postregel cenj. gostom z okusnimi
jedili in pristno pijačo. Vse po najnižjih cenah.

Kupujem tudi vsakovrstne konje za klanje.

Za obilen obisk se vljudno priporočja:

Ferdinand Dečman, mesar in gostilničar

20. redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Ribnici na Pohorju
r. z. z. n. z.

se vrši dne 22. maja 1927, ob 9. uri v posojilniški pisarni
v Ribnici na Pohorju.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1926.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se
vrši po določilih pravil pol ure pozneje občni zbor z istim
dnevnim redom, ki sklepa veljavno brez ozira na število
zastopanih deležev. 650

ODVETNIK

DR. RIHARD PINTAR

je otvoril pisarno

V CELJU

v poslopu Jadransko-podunavske banke. 642

Redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob Ščavnici
r. z. z. n. z.,

se vrši v nedeljo, dne 29. maja 1927, ob 8. uri zjutraj v
uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Čitanje zapisnika izvanrednega občnega zbora.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Odobrenje rač. zaključka za leto 1926.
5. Slučajnosti.

641

Načelstvo.

**Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!**

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred franciskansko cerkvijo.

Izvršile vse bančne posle najkvalitetneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.
Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po
kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama.
Za varnost vlog jamčijo okraj: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šostanj, Vranske
in rezervni sklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod
ugodnimi pogoji, Poštne položnice na razpolago.